

Vlaams
Parlement

vergadering **C133**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 24 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de toegang van landmeters-experten tot databases in functie van het uitvoeren van schattingen – 1020 (2014-2015)	4
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de antimisbruikbepaling bij erfbelasting – 1056 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de fiscale rechtzetting van fraudedossiers – 1074 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Europese begrotingsdiscipline – 1077 (2014-2015)	14
VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de inkomsten uit registratierechten en de impact ervan op de begroting – 1142 (2014-2015)	18
VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de discriminatie van alleenstaanden en eenoudergezinnen bij de toekenning van de woonbonus – 1164 (2014-2015)	23
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de implicaties van bijgestelde economische groeiprognoses op de inkomsten in de Vlaamse begroting – 1163 (2014-2015)	27
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de agendering op het Overlegcomité van dossiers met implicaties voor de financiën van lokale overheden – 1162 (2014-2015)	36
VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting – 1210 (2014-2015)	39
VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de modaliteiten van de eerste begrotingscontrole 2015 – 1246 (2014-2015)	41

VRAAG OM UITLEG van Ward Kennes aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de toegang van landmeters-experten tot databases in functie van het uitvoeren van schattingen – 1020 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Voorzitter, ik ben blij dat de minister voor de vergadering heeft verkondigd dat alles altijd in orde komt. Er staan veel vragen om uitleg op de agenda. Volgens mij willen veel vraagstellers nu al een voorafname op het antwoord doen.

Mijn vraag om uitleg heeft betrekking op een problematiek waarmee de landmeters-experten worden geconfronteerd. Zij zijn uiteraard afhankelijk van heel wat recente gegevens in verband met de waardebepaling van onroerende goederen. Voor hen vormt dit de corebusiness. Dit is cruciaal om hun verslagen en adviezen te kunnen opstellen.

Ik ontvang momenteel signalen dat de landmeters-experten veel moeilijkheden ervaren. Om hun schattingen goed te kunnen onderbouwen, moeten ze over volledige en relevante informatie kunnen beschikken. In de private sector is dit uiteraard vaak nodig. Ook de overheid is echter op vele manieren en momenten vragende partij om goede schattingen te krijgen. Ik denk dan onder meer aan de minnelijke en gerechtelijke onteigeningen, aan de voorafgaande schattingen, de controleschattingen, de schattingen bij verkoop onder opschortende voorwaarde van machtiging door de vrederechter van een onroerend goed, aan schattingen voor de rechtbanken voor burgerlijke geschillen en aan schattingen in verband met onroerende verrichtingen door provincies, gemeenten, OCMW's, het Vlaamse Gewest, de federale overheid enzovoort.

Alle kanalen en databanken waaruit de landmeter-experten in het verleden konden putten, dreigen nu op te drogen. Ik krijg zelfs het signaal dat de toestand onhoudbaar wordt. De landmeters-experten zullen met betrekking tot dit vakgebied moeten afhaken. Bij gebrek aan goede en betrouwbare cijfergegevens kunnen ze hun opdracht niet meer in eer en geweten uitvoeren.

De diensten van de federale overheid beschikken over een zeer goede databank. Deze diensten hebben echter laten weten dat ze, in uitvoering van de zesde staatshervorming, geen verdere informatie meer kunnen geven.

Minister, er zijn in het verleden al eerder vragen om uitleg gesteld in deze commissie over de regionalisering van de aankoopcomités. U hebt toen geantwoord dat u een Vlaamse dienst voor vastgoedakten zou opstellen. Die dienst zou worden belast met de vervreemdingen, verwervingen en onteigeningen van onroerende goederen. De dienst zou dan de venale waarde van de onroerende goederen moeten ramen. U hebt tevens geantwoord dat u met de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD) zou onderhandelen over het verkrijgen van de referentiepunten, in casu de recente verkoopprijzen van vergelijkbare goederen.

In hun eigen beleidsnota's hebben andere Vlaamse ministers, waaronder de minister van Mobiliteit, verklaard dat ze de landmeters-experten, in overleg met de aankoopcomités, in de toekomst willen blijven inzetten voor projecten waarvan grondverwervingen een belangrijk onderdeel vormen. Fietspaden zijn hier een klassiek en steeds weerkerend voorbeeld van.

Niet enkel die Vlaamse dienst voor vastgoedakten heeft behoefte aan informatie. Dit geldt ook voor de landmeters-experten die allerlei opdrachten voor de Vlaamse overheid uitvoeren. Zoals ik daarnet heb verklaard, kunnen die opdracht zeer divers zijn.

Recent hebben de deelstaten en de federale overheid een samenwerkingsakkoord afgesloten met betrekking tot de coördinatiestructuur voor de patrimonium-informatie. De krachtlijnen van dit akkoord zijn dat elke partij kosteloos recht van toegang tot en recht van gebruik van patrimoniuminformatie heeft, dat aan andere overheden kosteloos rechten worden toegekend of kunnen worden toegekend inzake de toegang tot en het gebruik van patrimoniuminformatie en dat met andere gebruikers overeenkomsten met betrekking tot de toegang tot en het gebruik van patrimoniuminformatie kunnen worden gesloten.

Minister, hoewel de problematiek natuurlijk zeer ruim is, zou ik me tot drie vragen willen beperken. Wordt tijdens de voorbereidingen van het decreet betreffende de onteigeningen rekening gehouden met dit knelpunt en met de ruime problematiek? Kunnen de landmeters-experten zich tot een Vlaamse overheidsdienst wenden om die informatie te verkrijgen? Biedt het recent afgesloten samenwerkingsakkoord over de coördinatiestructuur voor de patrimonium-informatie, dat het Vlaams Parlement in december 2014 heeft goedgekeurd, volgens u mogelijkheden op dit vlak?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, aangezien mijn naam al regelmatig is gevallen, neem ik zelf ook maar even het woord. Het probleem dat de heer Kennes duidelijk en gedetailleerd heeft omschreven, kunnen we enkel onderkennen. Daarnet is gezegd dat alles goed komt. Dat betekent niet dat alles vanzelf goed komt. Op dit ogenblik moeten we vaststellen dat nieuwe bezems misschien goed keren, maar ook redelijk stroef keren. Het is een feit dat er problemen zijn.

Wat ook mag worden vermeld, is dat de problemen momenteel zeker worden onderkend. Toevallig vindt vandaag een bespreking plaats op het kabinet van de federale minister van Financiën. De vertegenwoordigers van de Belgische Orde van Landmeters-Experten worden met de AADP in contact gebracht. De net omschreven problemen zullen worden besproken. Er zal een oplossing op het niveau van de federale overheid worden gezocht.

Minister, de betrokkenen zullen zeker bereid zijn met u in gesprek te treden. Ik roep u dan ook op om met de FOD contact op te nemen. U hebt daar ongetwijfeld al zeer veel contact mee. Om het mogelijk te maken alles goed op elkaar af te stemmen, moet dit ook met betrekking tot dit punt gebeuren.

Ik wou toch even benadrukken dat dit probleem wordt onderkend en dat er op dit eigenste ogenblik oplossingen voor worden uitgewerkt.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, beste collega's en leden van de commissie, het samenwerkingsakkoord van 18 april 2014 met betrekking tot de Coördinatiestructuur voor Patrimoniuminformatie (CSPI) hebben we in december in deze commissie besproken, het werd op 17 december 2014 door de plenaire vergadering goedgekeurd. De beoogde structuur staat bekend onder zijn afkorting CSPI of Structure de Coordination de l'information patrimoniale (SCIP). Het Vlaamse decreet van 19 december 2014 houdende goedkeuring van dit samenwerkingsakkoord werd gepubliceerd in het Staatsblad van 16 januari 2015. De federale overheid heeft dit akkoord ook al wettelijk bekrachtigd bij wet van 27 mei 2014 houdende diverse bepalingen inzake Financiën, gepubliceerd in het Staatsblad van 3 juli 2014.

Voor dit zogenaamde CSPI of SCIP formeel kan worden opgezet, moet het samenwerkingsakkoord door alle respectieve parlementen worden goedgekeurd. Voor de andere deelstaten werd die procedure nog niet volledig afgerond. Dat betekent natuurlijk een vertraging in de totstandkoming. Zodra de laatste publicatie in het Staatsblad een feit is, kan worden overgegaan tot de aanwijzing van de leden van de raad van bestuur.

Momenteel zijn er wel gesprekken en werkgroepen opgestart om de structuur te operationaliseren. In afwachting worden afspraken gemaakt over gegevens-uitwisselingen die op korte termijn moeten worden opgezet. Zo heb ik een protocol ondertekend met mijn federale collega van Financiën, de heer Van Overtveldt, in het kader van de overname van de erf- en registratiebelasting. De Vlaamse Belastingdienst (VLABEL) kan immers niet wachten op de formele uitrol van het SCIP. VLABEL moet de registratie- en erfbelasting voor de schatkist van het Vlaamse Gewest innen sedert 1 januari 2015, en heeft daarvoor gegevens nodig die door de FOD Financiën worden aangeleverd. Wij hebben dat op een goede en pragmatische manier door middel van een protocol opgelost.

De recente verkoopprijzen van onroerende goederen zijn bijvoorbeeld cruciale gegevens om de venale waarde van onroerende goederen na te gaan. In het protocol werd daarom bepaald dat de FOD Financiën via een webservice de verkoopprijzen van vergelijkbare goederen die in zijn databank aanwezig zijn, ter beschikking gaat stellen van VLABEL. Dit wordt momenteel nog technisch uitgewerkt; deze webservice is dus nog niet operationeel, maar de afspraken zijn wel gemaakt.

Aangezien VLABEL niet de authentieke bron is van deze gegevens, zal het sowieso ook niet mogelijk zijn om toegang hiertoe te verlenen aan externen. Dit laat de privacycommissie nooit toe. Zij laat interactie toe tussen twee administraties, maar als het niet de authentieke bron is, mag je het niet openstellen voor externen. Het is de bedoeling dat VLABEL binnen een redelijke termijn een betrouwbare eigen schattingstool zal bouwen. Daarvoor is er natuurlijk een gegevensopbouw nodig. Bovendien legt VLABEL de laatste hand aan een kwaliteitscharter met de landmeters-experten, teneinde een structurele samenwerking met deze beroepscategorie uit te bouwen. Ik verwacht dat het kwaliteitscharter begin maart wordt ondertekend.

Het samenwerkingsakkoord van het CSPI stelt dat er met het oog op toegang tot de patrimoniuminformatie overeenkomsten gesloten kunnen worden met derden, geen overheden. Dat biedt dus mijns inziens wel mogelijkheden voor een toekomstige samenwerking met de landmeters-experten. Al zal daar toch ook voorzichtig moeten worden opgesprongen met de problematiek inzake privacy.

Tot slot kan ik u meedelen dat de minister-president met zijn nieuwe administratie Kanselarij en Bestuur gestart is met de redactie van een onteigeningsdecreet, met het oog op een snellere realisatie van infrastructuurwerken. Bij dergelijke projecten van grondverwerving zou men verder een beroep willen doen op landmeters-experten. De Vlaamse Belastingdienst was aanvankelijk nog niet betrokken bij de redactie van de eerste ontwerpen van dit onteigeningsdecreet. Op mijn vraag worden de ervaring en de expertise die de dienst Vastgoedtransacties bij VLABEL kan aanbieden, nu wel aangewend. De dienst Vastgoedtransacties wordt nu wel uitgenodigd voor overleg. Hoe dan ook moet er afgestemd worden met de dienst Vastgoedtransacties, aangezien de commissarissen die deel uitmaken van deze dienst, het nieuwe onteigeningsdecreet zullen moeten toepassen in de praktijk. En zoals al eerder aangehaald: het lijkt mij logisch en consistent het nieuwe onteigeningsdecreet te integreren in de nieuwe Vlaamse Vastgoedcodex. Wat de Vlaamse codex Fiscaliteit is voor de Vlaamse fiscaliteit, kan de Vlaamse Vastgoedcodex worden voor de dienst vastgoedtransacties.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes (CD&V): Dank u, minister. Ik dank ook de heer Lantmeeters voor de informatie die hij gaf in verband met de initiatieven van de federale minister van Financiën.

Minister, u toont aan dat u het probleem onderkent en ook aanpakt. We zijn in dit land blijkbaar afhankelijk van een aantal andere entiteiten om dat CSPI in werking te laten treden. Het is goed dat de werkgroepen intussen opstarten. Ik ben ook blij dat u via een protocol zoekt naar een pragmatische oplossing. Het is goed om een globale oplossing te hebben, en we kunnen daar principieel over doen. Maar pragmatische oplossingen vind ik, als het daardoor op verschillende vlakken vooruit kan gaan, positief en toe te juichen. Ik begrijp dat er begin maart een kwaliteitscharter komt vanuit VLABEL in verband met de tool die men verder mee gaat opbouwen. Dat is dan toch nog even afwachten. U hebt terecht gevraagd dat de expertise inzake vastgoedtransacties mee wordt opgenomen door de werkgroepen die het onteigeningsdecreet voorbereiden. Als iedereen zich van het probleem bewust is en op zijn niveau aan de kar trekt, hoop ik dat we tot een oplossing zullen komen.

Ik heb het probleem geschetst. Het is zeer reëel. Als overheid – en dan heb ik het over alle niveaus – hebben we er alle belang bij dat we op deze manier goed kunnen werken. Onze diensten moeten heel vaak een beroep doen op landmeters-experten. Zij bieden waardevolle informatie. Het is soms moeilijk om aan mensen uit te leggen dat dossiers niet vooruitgaan of vastzitten omdat er ergens in Brussel nog bepaalde zaken moeten worden geregeld waardoor andere mensen hun werk niet goed kunnen doen. Ik heb er vertrouwen in dat er vooruitgang wordt geboekt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de antimisbruikbepaling bij erfbelasting – 1056 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, in uw omzendbrief van 23 december 2014 hebt u toelichting gegeven bij de bestaande reglementering, die is opgenomen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit. Met betrekking tot fiscaal misbruik in het kader van de registratiebelasting en de erfbelasting gaf u aan op welke wijze de belastingberekening wordt hersteld. U hebt de zwarte lijst, die destijds bestond op het federale niveau, overgenomen en gesteld dat als bepaalde technieken, hoewel volkomen wettelijk, enkel en alleen worden toegepast met het doel om successierechten te ontwijken, dergelijke werkwijzen zouden kunnen worden teruggedraaid.

Er is dus een zwarte lijst, waarin uitdrukkelijk en gedetailleerd wordt omschreven welke rechtshandelingen als fiscaal misbruik mogen worden bepaald, maar de witte lijst, die destijds ook bestond, hebt u niet overgenomen. Het gevolg is dat de praktijk zich op dit ogenblik zeer ernstige vragen stelt over wat nog kan en wat niet meer kan.

Een tweede zeer belangrijke wijziging, naast het niet meer opnemen van de witte lijst, is het feit dat nu ook testamenten als een vorm van misbruik kunnen

worden beschouwd. Dat werd vroeger niet opgenomen, vanaf 1 januari 2015 bestaat die mogelijkheid wel.

Er is op dit ogenblik dus een zeer grote rechtsonzekerheid. Ik haal daarbij het voorbeeld van het duolegaat aan, waarbij mensen van verlaagde tarieven kunnen genieten indien zij bepaalde delen van hun nalatenschap onder bepaalde voorwaarden aan bepaalde instellingen schenken.

Minister, wat is uw standpunt over de afschaffing van de zogenaamde witte lijst? Kunnen de technieken die destijds in de federale regeling als veilig werden beschouwd, nu de antimisbruiktoets doorstaan? Wat is uw standpunt met betrekking tot het duolegaat? Kan dat worden gezien als fiscaal misbruik, en zo ja, in welke gevallen? Wanneer kan een duolegaat nog toegepast worden zonder het gevaar dat de administratie aan terugdraaiing doet?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, met de zesde staatshervorming heeft Vlaanderen er heel wat bevoegdheden bij gekregen, onder andere ook met betrekking tot de inning van successierechten, nu erfbelastingen.

Minister, tijdens de bespreking van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, eind vorig jaar, hebt u terecht gezegd dat we eerst voor een omzetting naar Vlaanderen en voor continuïteit moesten zorgen. U was nog niet bezig met het wijzigen van tal van zaken. U wou eerst de reguliere werking op een goede manier georganiseerd krijgen. Dat is terecht, hoewel er intussen toch al enkele zaken veranderd zijn. We hebben het daar in deze commissie nog al over gehad.

De vraag van de heer Lantmeeters is terecht, want we weten dat er over niets zoveel discussie is als over erfenissen, niet alleen tussen erfgenamen onderling, maar ook tussen erfgenamen en de fiscus. Die slepen soms heel lang aan en zorgen vaak voor veel onzekerheid en onduidelijkheid, soms ook binnen families, en dat is natuurlijk voor geen van de partijen aangewezen. Duidelijkheid en rechtszekerheid creëren is in dezen dus absoluut nodig.

Ik ben dan ook benieuwd naar uw antwoord, zeker ook wat betreft het duolegaat. Er bestaan momenteel heel duidelijke voorwaarden voor zo'n duolegaat. We weten ook dat mensen hoe langer hoe meer bezig zijn met successieplanning en dergelijke meer. Als we in de toekomst het hele luik erfbelastingen op een rechtvaardige manier zouden willen vernieuwen, ook in functie van onze evoluerende maatschappij, zijn rechtlijnigheid en eenvoud absoluut aangewezen, zodat we al die ingewikkelde constructies zoveel mogelijk kunnen vermijden. Hoewel ik me daar ook geen illusies over maak, want er zullen altijd mensen zijn die blijven zoeken en proberen, wat niet meer dan menselijk is.

Mochten de voorwaarden voor de duolegaten nu toch gewijzigd zijn of op een andere manier geïnterpreteerd worden, zou het goed zijn dat u daarover duidelijkheid creëert, minister.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, collega's, in december vorig jaar hebben we in deze commissie de integratie van de regelgeving over de registratie- en erfbelasting in de Vlaamse Codex Fiscaliteit besproken. Bij amendement vanuit de meerderheidsfracties werd de antimisbruikbepaling uit het Wetboek der Successierechten en het Wetboek der Registratie-, Hypotheek-, en Griffierechten overgenomen en ingeschreven in de Vlaamse Codex Fiscaliteit.

Om zo snel mogelijk rechtszekerheid te creëren, heeft mijn administratie vervolgens een circulaire voorbereid om de nodige toelichting en rechtszekerheid te verschaffen. Er werd voor geopteerd om geen witte lijst van verrichtingen op te nemen, maar enkel een zwarte lijst. Dat heeft inderdaad heel wat reacties uitgelokt. De rechtszekerheid zou daardoor volgens sommigen verminderd zijn.

Ik verwijs graag naar een artikel uit De Tijd van 28 januari, waarin namens de Vlaamse Belastingdienst het volgende werd verduidelijkt: "De Vlaamse Belastingdienst kiest voor de duidelijkheid, net daarom wordt gewerkt met alleen een zwarte lijst. De zwarte lijst bevat de verrichtingen die duidelijk wel misbruik vormen, behoudens tegenbewijs. Dit biedt aan de notarissen een houvast om hun cliënten er op te duiden welke transacties absoluut niet kunnen. Van alle verrichtingen gaan we er dan ook van uit dat die, evident, conform de regelgeving zijn."

Ik heb ook met veel belangstelling kennis genomen van de bijdrage van professor Spruyt in de Fiscale Actualiteit van enige tijd terug, getiteld: 'Eigen(zinnige) omzendbrief inzake fiscaal misbruik'. Over het weglaten van de witte lijst schreef professor Spruyt het volgende: "Het schrappen van de witte lijst kan twee zaken betekenen. Ofwel acht de Vlaamse Belastingdienst het gewoon niet nodig om de toegelaten handelingen op te sommen en hoeft daarachter geen koerswijziging gezocht te worden. Ofwel smeedt VLABEL snode plannen en wil hij de deur op een kier laten om bepaalde van die handelingen toch met het wapen van het fiscaal misbruik te kunnen bekampen."

Ik kan duidelijk zijn: het eerste antwoord van professor Spruyt is correct, er hoeft inderdaad geen koerswijziging achter te worden gezocht. De Vlaamse Belastingdienst smeedt geen snode plannen om handelingen die op de federale witte lijst stonden, voortaan met het wapen 'fiscaal misbruik' te bekampen. De professor voegde daar nog een suggestie aan toe: "Feit is dat daardoor rechtsonzekerheid wordt geschapen, een onzekerheid die ten behoeve van de adviespraktijk beter zo snel mogelijk uit de wereld geholpen wordt. We hopen dan ook dat de Vlaamse fiscus in deze spoedig meer klare wijn schenkt."

Zoals u weet, ben ik steeds bereid om te luisteren naar constructieve kritieken. Ik heb eerder al gezegd dat we, nu er door de integratie heel wat bevoegdheden overkomen, alert moeten blijven en kijken welke beslissingen soms moeten worden gefinetuned. In overleg met mijn administratie hebben we dan ook besloten om een aangepaste omzendbrief op te maken waarin de witte lijst zal worden hernomen. De lijst van verrichtingen is identiek aan die van de federale circulaire. Ik denk dat we daarmee de gevraagde klare wijn schenken.

Verderop schrijft professor Spruyt over de testamentaire bepalingen: "Federaal was men (terecht) tot het besluit gekomen dat testamenten nooit aanleiding kunnen geven tot fiscaal misbruik, omdat de antimisbruikbepaling als voorwaarde stelt dat het misbruik gepleegd moet zijn door de belastingplichtige. (...) In de Vlaamse omzendbrief wordt daarover in alle talen gezwegen. Is dat onheilspellend? Staan duolegaten en 'ik-opa'-testamenten opnieuw onder druk? Of verandert de Vlaamse fiscus het geweer ook hier niet van schouder? Ook daarover is het wenselijk dat er snel meer duidelijkheid komt."

Ook daarover kan ik duidelijk zijn: het is nooit de bedoeling van de Vlaamse Belastingdienst geweest om het geweer van schouder te veranderen. Testamentaire bepalingen zullen om de vermelde redenen niet als fiscaal misbruik worden beschouwd. Dat geldt dus ook voor duolegaten.

Wat ik tot besluit nog wil meegeven, is dat de Vlaamse Belastingdienst in de loop van de volgende jaren eigen ervaringen zal opdoen, eigen knowhow zal verwerven en eigen standpunten zal gaan innemen. Het is dus niet uitgesloten dat in de nabije of verdere toekomst eigen accenten gelegd worden. Ik wil mij

niet blijvend vasthaken aan de federale standpunten. De startpositie is grosso modo die waarin de federale overheid de dienst heeft overgedragen. Latere koerswijzigingen zullen worden doorgevoerd wanneer de noodzaak zich aandient.

Ik hoop dat ik hiermee op de twee vragen een duidelijk antwoord heb gegeven, zodat er niet enkel via een omzendbrief, maar ook via het verslag van deze commissie duidelijkheid wordt gecreëerd.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, ik dank u voor uw zeer duidelijke en volledige antwoord. Op heel veel plaatsen zal er bij het lezen van het verslag van deze commissie een zucht van verlichting klinken. Ik ben zeker dat dit heel wat duidelijkheid schept.

U zegt dat u openstaat voor positieve signalen en initiatieven, en wij doen daar ook graag aan mee, maar ik wil u ook vragen om rekening te houden met de woorden die de voorzitter van uw partij destijds heeft uitgesproken, namelijk dat het de wetgever is die moet definiëren waar de belastingontwijking stopt en waar misbruik begint. Het gevaar bestond immers dat deze omzendbrief verkeerd zou worden gebruikt. Dat gevaar zal nu verdwijnen, als u met uw aangepaste omzendbrief en aangepaste lijst komt, maar houd alstublieft in het achterhoofd dat wij in de toekomst ook steeds voor duidelijkheid gaan en dat wij graag aan het Vlaams Parlement overlaten waar misbruik begint en eindigt.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers (CD&V): Ik dank de minister voor haar antwoord. Daarmee is al heel wat duidelijkheid gecreëerd, zowel omtrent de antimisbruik-bepaling als omtrent het duolegaat. En duidelijkheid en rechtszekerheid zijn in dezen ontzettend belangrijk.

Minister, als ik het goed begrepen heb, zult u dus toch opnieuw met de witte lijst werken. Is de witte lijst die in de omzendbrief zal worden opgenomen, dan dezelfde als die van het federale niveau?

Minister Annemie Turtelboom: Zoals ik daarnet gezegd heb: de lijst van verrichtingen is identiek aan die van de federale circulaire.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp.a): Voorzitter, ik zal niet op het debat ten gronde ingaan, maar wel op de vraag naar suggesties. Er is in de afgelopen jaren een aantal keren gediscussieerd over de manier van werken om rechtszekerheid te creëren. Ik ben niet zeker – om het eufemistisch uit te drukken – of een verslag rechtszekerheid brengt. We hebben het ook meegemaakt met circulaires op het federale niveau, maar alle nieuwe antwoorden roepen nieuwe vragen op.

Minister, ik wil me dan ook tot een positieve inbreng beperken. U zou met betrekking tot de Vlaamse Belastingdienst een overweging kunnen maken. Indien mensen praktische vragen stellen en de administratie daar telkens hetzelfde antwoord op geeft, zou VLABEL die antwoorden ook kunnen publiceren. Dat is momenteel geen gangbare praktijk. Op die manier zouden de praktische vragen een duidelijk antwoord opleveren. Door louter witte en zwarte lijsten te verstrekken en parlementaire vragen te beantwoorden, biedt u in feite onvoldoende rechtszekerheid. De fiscaliteit is immers zeer dynamisch. Voor zover ik weet, publiceert geen enkele administratie automatisch de antwoorden die worden gegeven als meermaals dezelfde vraag wordt gesteld. Dit zou nochtans voor iedereen de behandeling door de fiscus duidelijk maken en de homogeniteit verzekeren.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, ik wil hierop ingaan. We hebben dit debat al een aantal keren gevoerd. Gezien de omstandigheden, wordt op de interpretatieve vragen een bindend antwoord gegeven. We zullen die antwoorden geanonimiseerd op de website publiceren. Die website wordt momenteel nog opgebouwd. Dit is echter al gepland.

De reden is duidelijk. We hebben het hier al een paar keer over een eigen rulingdienst gehad. We beschikken echter over heel weinig zuivere belastingen die zich enkel bij VLABEL bevinden. De meeste belastingen zijn gemengde belastingen van de federale en de Vlaamse overheid.

Ik pleeg hierover overleg met minister Van Overtveldt. We hebben hierover onlangs een goede vergadering gehouden. We gaan na op welke wijze we praktisch kunnen samenwerken. We willen niet dat twee diensten los van elkaar werken. In het licht van de rechtszekerheid moet de burger een antwoord krijgen dat beide administraties bindt. We zoeken een heel praktische oplossing en dat zal ook lukken.

De antwoorden op de interpretatieve vragen zullen sowieso geanonimiseerd op de website verschijnen. Op die wijze willen we ook enige rechtszekerheid creëren. Hierdoor kan iemand die zich in een gelijkaardige situatie bevindt, weten welke lijn wordt gevolgd. Het zal de eerste keer zijn dat een administratie dit doet. *(Opmerkingen)*

Het gaat om de interpretatieve vragen die worden gesteld. Ik sluit niet uit dat dit op termijn kan worden uitgebreid. We moeten eerst zien hoeveel vragen we krijgen, van welke aard die vragen zijn en of de antwoorden kunnen worden geanonimiseerd. We moeten hier wat tijd voor krijgen. We zijn in elk geval van plan dit te doen. Ik vind dit immers zelf ook zeer belangrijk. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jos Lantmeeters aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de fiscale rechtzetting van fraudedossiers – 1074 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, ook deze vraag om uitleg heeft betrekking op fraude. Het lijkt wel alsof ik de nieuwe fraudebestrijder ben. *(Opmerkingen. Gelach)*

Om mijn vraagstelling te beginnen, verwijs ik eerst naar tijdschriften en kranten. Er is momenteel geen sprake meer van de regularisering die onder toenmalig staatssecretaris Crombez en toenmalig federaal minister Turtelboom heeft gelopen. Destijds is veel geregulariseerd. Nu lezen we dat de fiscus een nieuwe regeling heeft uitgewerkt.

De mensen met zwart geld die berouw krijgen over hun zonden en zich in regel willen stellen, kunnen nog steeds ergens terecht. Minister Van Overtveldt heeft duidelijk gesteld dat de overheid mensen die naar de overheid toe stappen niet kan weigeren. Zodra ze opbiechten dat ze zwart geld hebben, zal de federale overheid met die mensen praten, de ontdoken rechten heffen en nagaan op welke wijze boetes zullen worden uitgeschreven.

Destijds was alles misschien eenvoudiger, maar daarom nog niet beter. Toen werden de successie- en registratierechten immers ook door de federale overheid geïnd. Op dit ogenblik komen die mensen bij de centrale administratie terecht. De Bijzondere Belastinginspectie (BBI) behartigt de belangen van de federale staat. We kunnen echter verwachten dat heel wat mensen die berouw krijgen over hun zonden niet enkel berouw tonen ten aanzien van ontdoken inkomstenbelastingen, maar ook ten aanzien van ontdoken successie- en registratierechten. Wat de successierechten betreft, kan dat zeer duidelijk zijn. Als ik naar de huidige tarieven kijk, vraag ik me af wie allemaal probeert een heffing van 65 procent te ontduiken.

In elk geval komen die mensen bij de federale overheid terecht. Sinds 1 januari 2015 staat Vlaanderen echter zelf in voor de inning van de successie- en registratierechten. Dit betekent dat de BBI en VLABEL afspraken moeten maken over de wijze waarop dit zal worden behandeld.

Minister, is er overleg tussen de BBI en VLABEL over de wijze waarop de ontdoken successie- en registratierechten worden afgehandeld? De overheid kan slechts een sanctie of boete opleggen voor dezelfde of samenhangende feiten. Welke administratie bepaalt deze geldboete? Hoe wordt een boete betaald en verdeeld? Welke ambtenaar is bevoegd om de rechtzetting goed te keuren? Hoe zal de administratieve geldboete tussen de federale en de Vlaamse schatkist worden verdeeld?

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp.a): Minister, bent u het eens met de federale minister van Financiën dat een administratie iemand die tot inkeer komt, om het in het Nederlands te zeggen, niet kan weigeren?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, net als in verband met de rulings, die we hier enkele weken geleden hebben besproken, hebben we hier met min of meer gemengde dossiers te maken. De FOD Financiën en VLABEL zijn hier allebei bij betrokken.

VLABEL en de BBI hebben al een eerste gesprek gevoerd over de wijze waarop de dossiers waarin sprake is van ontdoken erfbelasting moeten worden afgehandeld. De komende weken en maanden zal verder worden onderzocht in welke mate deze samenwerking nog kan worden geconcretiseerd en uitgebouwd. Het is de bedoeling te komen tot een protocol met heel duidelijke afspraken. De focus zal ongetwijfeld op de informatie-uitwisseling tussen de BBI en VLABEL liggen. VLABEL zal in elk geval de eventuele achterstallige erfbelasting innen. Dit is een gevolg van de overname op 1 januari 2015 van de in het Vlaamse Gewest gelokaliseerde registratie- en erfbelasting.

Zoals daarnet is gesteld, kan de overheid voor dezelfde feiten of voor wezenlijk samenhangende feite slechts een sanctie opleggen. VLABEL is bevoegd om in verband met de erfbelasting boetes of een belastingverhoging op te leggen. De boetes en de belastingverhogingen zijn vastgelegd in de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 september 2013, gewijzigd en aangevuld bij decreet van 19 december 2014.

Alle aangiftes met betrekking tot de erfbelasting, met inbegrip van laattijdige en nieuwe aangiftes, worden door de afdeling Taxatie van de VLABEL verwerkt. De belastingplichtige kan verzuimen rechtzetten door spontaan een verbeterde of bijvoeglijke aangifte in te dienen. Indien een spontane aangifte uitblijft, kan de afdeling Taxatie tot een ambtshalve begroting van het verzuimde tarief overgaan en de hierop berekende rechten inkohieren en invorderen. Bijgevolg zijn de

personeelsleden van de afdeling Taxatie bevoegd om over rechtzettingen van de ontdoken erfbelasting te oordelen.

De opbrengsten van de belastingverhogingen komen integraal ten goede aan de Vlaamse schatkist. Het feit dat hierbij gebruik wordt gemaakt van door de BBI aangeleverde informatie, verandert hier vanzelfsprekend niets aan.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Als ik het goed begrijp, werken die administraties momenteel langs elkaar. Ze zorgen elk voor de toepassing van de eigen wetgeving en voor de eigen aanslagen en de inning van de bedragen en de boetes en interesten die hierop van toepassing zijn.

Ik neem aan dat er geen sprake is van een vermindering van de geldboetes of de interesten. Zodra dat het geval zou zijn, zou een overheid een andere overheid op zijn minst beïnvloeden of zelfs benadelen. Als ik het goed begrijp, werken beide overheden momenteel langs elkaar heen. De Vlaamse overheid zorgt voor de volledige inning van de ontdoken successierechten, met inbegrip van de volledige geldboetes en de volledige interesten.

De voorzitter: De heer Crombez heeft het woord.

De heer John Crombez (sp-a): Eerlijk gezegd, hebben de discussie en het antwoord me verrast. Al zo lang er zuiver regionale belastingen zijn, worden die geïnd waar ze worden aangegeven. Er zijn afspraken met betrekking tot de volledige doorbetaling van de rechten die op een bepaald niveau gelden.

Dit betekent dat de aangifte van de personenbelasting bij de federale overheid gebeurt. Indien dit ook successierechten omvat, wat een Vlaamse materie is, wordt de aangifte door de federale overheid verwerkt en worden die rechten integraal, met inbegrip van de boete, doorgestort.

Er is geen reden waarom dit nu zou veranderen, tenzij tijdens de discussie zou worden gesteld dat we naar de hoofdsom in de aangifte moeten kijken. Als een aangiftedossier echter verschillende belastbare materies omvat, is er echter geen scheiding van het dossier. Dat is nooit het geval geweest. Dat is een nieuw element van de discussie.

Het lijkt er hier op dat die scheiding er zou komen. Ik vind dat nieuws. Dat is niet zo evident. Uit het antwoord blijkt dat er een scheiding zou komen. Aangezien de bestaande regeling bij mijn weten nooit in vraag is gesteld, vind ik dat niet zo evident. Het zou administratief trouwens ook vreemd zijn. Dit punt is al in de vraagstelling vermeld. Noch het onderzoek, noch de boete kunnen worden gedeeld. In dat geval zouden we twee administraties naast elkaar hetzelfde laten doen.

Minister, uw antwoord heeft me zeer verrast. Bovendien heb ik u geen antwoord op mijn korte vraag van daarnet horen geven.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik wil hier nog even op ingaan. Dit is natuurlijk een gevolg van de overdracht. Sinds 1 januari 2015 is de federale overheid niet meer bevoegd. Het gaat dan ook om een nieuw feit. Een nieuwe administratie is nu bevoegd. Het is echter belangrijk dat het volgens de informatie niet om een fiscale amnestie, regularisatie of iets dergelijks gaat. Het gaat om spontane aangiften en rechtzettingen door belastingplichtigen van in het verleden niet aangegeven inkomsten of activa. Door middel van een bijvoeglijke of verbeterde aangifte kan er een herbelasting komen.

Op dit ogenblik werken beide administraties nog los van elkaar. Het protocol bevindt zich echter in een laatste fase. Dit moet zo snel mogelijk worden stopgezet. Uiteraard zullen de gewone rechten en boetes in principe nog verschuldigd zijn. We willen die samenwerking. We werken punt na punt alles weg. We gaan na op welke vlakken er samenwerking en protocolakkoorden moeten komen om de overdracht van gegevens en een goede samenwerking gemakkelijk tot stand te kunnen brengen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de Europese begrotingsdiscipline – 1077 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Voorzitter, zoals we natuurlijk weten, is naar aanleiding van de eurocrisis beslist dat elk land in de eigen interne rechtsorde een soort gouden regel moest inschrijven. Dat is ook in ons land gebeurd. Er is een verdrag gekomen. We kunnen dit een intern stabiliteitspact noemen. Dit heeft de vorm gekregen van een samenwerkingsakkoord dat door de verschillende overlegcomités is uitgevoerd. Eigenlijk is een bepaalde overlegprocedure overeengekomen.

Minister, andere deelstaten hebben dat verder uitgevoerd in een decreet. Bent u dat ook van plan? Wat zijn nu alweer juist de afspraken tussen de verschillende entiteiten wat betreft de Europese begrotingsdoelstellingen en de inspanningen voor de komende jaren? Ik had dit graag nominaal en structureel. Indien er bij een van de entiteiten een afwijking van de doelstellingen zou zijn, wat is dan de juiste procedure? Is er over die doelstellingen een akkoord gesloten? Is er enkel kennis genomen van de doelstellingen die de verschillende entiteiten zullen hebben? Als er een afwijking is, wanneer wordt deze juist vastgesteld in het jaar? Op het einde van het jaar? Bij het begin van het volgende jaar? Als men effectief een afwijking zou vaststellen, is er dan een opvolging, een toezicht, een correctie? Hoe verloopt die procedure exact?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Het is in het kader van het Europese toezicht van kapitaal belang dat er een samenwerking is tussen de verschillende overheden in dit land. Vlaanderen is niet alleen verantwoordelijk voor een eventueel begrotingstekort. Dat lijkt mij evident. De rol van de Hoge Raad voor Financiën (HRF) wordt daarbij bijzonder belangrijk. Er zal een secretariaat worden opgericht waarin ook vertegenwoordigers van Entiteit II zullen worden opgenomen. In het kader van het Europese toezicht lijkt het me dus relevant om te bekijken wat de vorderingen zijn, en of het KB dat de organisatie van de HRF moet aanpassen, al op federaal vlak is genomen. Wat is de stand van zaken? Wat kunt u doen om dit te bespoedigen?

Ik heb nog een specifieke vraag met betrekking tot het Rekendecreet. Wat is hier de stand van zaken? Zijn hier decretale aanpassingen nodig?

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Ik ben blij dat nu ook vanuit de meerderheid vragen rijzen, weliswaar met een aantal maanden 'vertraging' want we vragen al sinds september-oktober, naar aanleiding van de begrotingscontrole 2014 en de

opmaak van de begroting 2015, dat het Overlegcomité wordt samengeroepen, want dat is wat de vraag impliciet inhoudt, en dat er afspraken worden gemaakt tussen de entiteiten. Wij verkiezen dat dit gebeurt in het kader van een structureel evenwicht. Ik heb begrepen dat nu ook de heer Van Rompuy vraagt naar een nominaal en structureel evenwicht, zoals ook de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) al meermaals gevraagd heeft.

Ik ben een beetje verbaasd dat er nu nog vanuit de meerderheid wordt gevraagd om een afspraak te maken met betrekking tot de begroting of de rekening van het jaar 2014. *(Opmerkingen van de heer Peter Van Rompuy)*

U mag daar straks op repliceren. *(Opmerkingen van de heer Peter Van Rompuy)*

Het zijn mijn woorden en het zal ook zo in het verslag staan. Het is een rariteit dat er nu nog vragen worden gesteld over het jaar 2014. Maar er wordt een herziening gewenst met betrekking tot de impliciete afspraken die worden gemaakt. We zullen nog terugkomen over de fetisj van het nominale evenwicht. Dat kunnen we het beste verlaten. *(Opmerkingen)*

Ik heb net gezegd dat we daar nog zullen op terugkomen. Nu moet de verslaggever dat twee keer noteren.

Het is essentieel dat de minister van Begroting actief en proactief optreedt. Zij kan de HRF vatten, zie het samenwerkingsakkoord zoals het los van het decreet heel duidelijk bestaat en al werd gepubliceerd in het Staatsblad van 18 december 2013.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik zal niet zeggen wat de heer Bertels en de heer Van Rompuy bedoelden. Ik heb de vragen begrepen.

Er zijn geen aanpassingen aan decreten of uitvoeringsbesluiten nodig om aan de huidige Europese regelgeving inzake budgettair bestuur te voldoen. Niettegenstaande dit gegeven, zal mijn administratie een evaluatie van het Rekendecreet uitvoeren waarbij onderzocht zal worden of de bepalingen ervan een optimale afstemming met de in de afgelopen jaren aangenomen Europese regelgeving garanderen.

Het resultaat van deze evaluatie zou aanleiding kunnen geven tot een voorstel tot aanpassing van het Rekendecreet.

De begrotingsdoelstellingen voor Entiteit I en Entiteit II voor het jaar 2014 werden vastgelegd bij beslissing van het Overlegcomité van 17 juli 2013. Er werd afgesproken het structureel tekort in 2014 te beperken tot -1,4 procent van het bbp, wat overeenstemt met een nominaal tekort van -2,15 procent van het bbp. Entiteit I engageerde zich tot een nominaal deficit van maximaal -2,25 procent van het bbp. Voor Entiteit II werd de doelstelling op een nominaal overschot van 0,1 procent van het bbp bepaald, dit wil zeggen een nominaal evenwicht voor elke gemeenschap en elk gewest en een overschot van 0,1 procent voor het geheel van de lokale besturen. Op die manier werd rekening gehouden met de investeringscyclus van de lokale besturen, waarbij in niet-verkiezingsjaren een overschot gerealiseerd dient te worden om investeringen die zich in verkiezingsjaren voordoen te kunnen financieren.

In het voorjaar van 2014 stelde België – rekening houdend met de op til zijnde federale en gewestverkiezingen – een louter indicatief stabiliteitsprogramma op voor de periode 2014-2017, zowel voor wat betreft de globale begrotings-doelstellingen als voor de verdeling van de inspanning over de diverse beleidsniveaus. In het kader

van de opmaak van het stabiliteitsprogramma 2015-2018 in het voorjaar 2015 zal er overlegd moeten worden over de algemene begrotingsdoelstellingen en zullen de individuele budgettaire doelstellingen van de diverse overheden goedgekeurd moeten worden overeenkomstig de procedure bepaald in het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 betreffende de uitvoering van artikel 3, paragraaf 1, van het verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie.

Conform artikel 4, paragraaf 1, van het bovengenoemd samenwerkingsakkoord, dat op 1 januari 2014 in werking is getreden, zal de afdeling Financieringsbehoeften van de overheid van de HRF jaarlijks de naleving van de verbintenissen in het kader van dit samenwerkingsakkoord en de naleving van de budgettaire afspraken zoals goedgekeurd door een beslissing van het Overlegcomité evalueren. Indien er significante afwijkingen worden vastgesteld, zullen de betrokken overheden deze afwijkingen moeten rechtvaardigen en correctiemaatregelen treffen. De afdeling Financieringsbehoeften van de overheid van de HRF werd belast met het toezicht op de implementatie van de correctiemaatregelen.

Conform het huidige stabiliteitsprogramma heeft de Vlaamse Regering zich geëngageerd tot een begroting in nominaal evenwicht over de hele programma-periode. Teneinde dit vooropgesteld nominaal evenwicht ook effectief te kunnen realiseren, zal de uitvoering nauwgezet moeten worden gemonitord en bijgestuurd.

Met betrekking tot het secretariaat van de HRF is op het Overlegcomité van januari 2015 beslist om spoed te zetten achter de uitvoering zodat ook de gewesten betrokken zijn bij het secretariaat van de HRF. Dat is op onze expliciete vraag gebeurd. Daarvoor moeten er nog wat wetgevende aanpassingen gebeuren. Ik denk dat op federaal niveau een KB moet worden aangepast. Intussen is er wel al mogelijkheid om informeel betrokken te zijn. Het is belangrijk dat we bij het proces zo snel mogelijk effectief worden betrokken.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Dat was razendsnel, maar ik heb geprobeerd te volgen. Ik heb een aantal dingen onderstreept of goed gehoord.

Wat betreft de begrotingsdoelstellingen is voor de komende jaren de doelstelling louter indicatief. Spreek mij tegen als het niet zo is. Ik heb geprobeerd om zo goed en zo kwaad als ik kan te volgen. Die doelstellingen zijn indicatief. Daarover komt een overleg in het voorjaar van 2015. Dat is dus niet op de lange termijn. Ik weet niet of die datum al vastligt. Ik vermoed dat dat dan in een Overlegcomité zal zijn, als ik het goed begrijp. *(Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom)*

Oké, eerst de HRF. Ik begrijp dat de indicatieve doelstelling van Vlaanderen geldt voor de hele periode. *(Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom)*

Het secretariaat van de HRF moet nog samengesteld worden. De HRF zal dan de naleving evalueren. Maar wanneer zal dat gebeuren? In de loop van 2015 of bij het begin van volgend jaar, wanneer alle cijfers gekend zijn? Dat is ook een belangrijk aspect. Ik heb onderstreept – op het gevaar af dat de oppositie zal trachten mijn woorden te interpreteren in haar richting, maar dat risico neem ik erbij, want het hoort bij de job – dat de doelstellingen zoals ze nu zijn vastgesteld omdat het een nieuwe procedure is, louter indicatief zijn en dat er binnenkort een overleg over komt. Het is een doelstelling over een bepaalde periode. Wanneer zal de HRF, die hierop toezicht houdt, al dan niet een afwijking vaststellen?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Van Rompuy, u hebt dat zeer interessant samengevat.

Minister, u hebt aangegeven dat er mogelijk al informeel kan worden samengewerkt over de beleidsniveaus heen. Dat is heuglijk nieuws. Maar als we van 2014 tot 2017 het stabiliteitsprogramma rond moeten krijgen, wetende dat het voor 2014 nog niet echt gelukt is... Nu worden die entiteiten erbij betrokken. Maar informeel zal het een moeilijke klus worden om die inspanningen verdeeld te krijgen. Het verdient dus aanbeveling dat de federale overheid het betrokken KB zo snel mogelijk aanpast, om die informele samenwerking te formaliseren, zodat het secretariaat zo spoedig mogelijk met een volledige juridische draagkracht aan de slag kan gaan.

Voor het overige, minister, hebt u geantwoord dat het Rekendecreet wordt geëvalueerd en dat we daarop zullen moeten wachten om te bekijken welke elementen mogelijk zullen moeten worden aangepast.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Los van de formele aanpassingen wil ik gewoon even meegeven – en dat is geen interpretatie – dat de Vlaamse Regering nu al de mogelijkheid heeft om het Overlegcomité te vatten en om formele of informele afspraken te maken. Daar heb je de formele aanpassing van dat KB of de HRF niet voor nodig.

Mijnheer Van Rompuy, ik interpreteer u niet, maar ik sluit mij bij u aan: het gaat effectief indicatief, en er zou best een overleg over komen, zoals dat al meermaals is gevraagd. We mogen ons niet blindstaren op wat is afgesproken in het Overlegcomité van 2013 en indicatief bevestigd in het Overlegcomité van 2014. Laat ons een Overlegcomité 2015 doen, ook naar aanleiding van de aangepaste cijfers die de Federale Regering heeft overgemaakt aan Europa. Waarom kan Vlaanderen daar ook geen oefening voor vragen?

Minister, u verwees zelf impliciet naar het gegeven dat de HRF correctie-maatregelen zal voorstellen of moeten adviseren met betrekking tot de afwijkingen die worden geconstateerd op de cijfers zoals ze indicatief zijn afgesproken, onder meer voor 2014. Ik neem aan dat u zult bevestigen dat er voor de resultaten van 2014 een afwijking is ten opzichte van de doelstelling die toen is afgesproken, tenzij er de laatste drie weken nieuwe cijfers zijn opgedoken. Waarom vat u zelf de HRF niet om dat even te bekijken en de verantwoordelijkheden vast te leggen? U weet dat er verantwoordelijkheden liggen bij de lokale overheden. Waarom reageert u daar niet actief op en kijkt u zo passief toe tot er iets uit de lucht komt vallen?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Er wordt altijd vastgesteld over drie jaar, bijvoorbeeld van 2014 tot en met 2017. Dat wordt in het voorjaar bepaald. In 2015 gaat het over de periode 2015-2016-2017. Het wordt jaarlijks herbekeken, maar altijd voor een periode van drie jaar. Eerst is het 2015-2016-2017, het jaar daarop 2016-2017-2018. Dat gebeurt altijd in april.

Ik ben het ermee eens dat je niet altijd een formeel Overlegcomité nodig hebt om met elkaar te kunnen spreken. Dat is ook de reden waarom we gisteren voor de eerste keer een informele lunch hebben gehad met alle begrotingsministers. Ik hoop dat we dat op meer dan regelmatige basis zullen doen. Daarbij kan er heel vrijuit en op een informele manier worden gesproken over de uitdagingen die er zijn. Dat is goed. Dat gebeurt met respect voor ieders coalities en voor ieders gevoeligheden en bekommernissen. We doen dat dus al. Ik vind dat we dit

meer zouden moeten doen omdat het op dit ogenblik voor elk beleidsniveau nog altijd een heel moeilijke budgettaire situatie is.

Wat het vaststellen van de afwijking betreft: dat is een procedure die moet worden uitgewerkt op voorstel van de Hoge Raad voor Financiën.

2014 was indicatief, omdat we met een verkiezingsperiode zaten en er dus geen regering was in volheid van bevoegdheid.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Het is een relatief nieuwe procedure. Ik ben zeer benieuwd. Ik zal nauw opvolgen hoe dit in zijn werk zal gaan. Het is belangrijk voor onze geloofwaardigheid ten aanzien van de Europese instellingen dat het zo optimaal mogelijk verloopt.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Van Malderen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de inkomsten uit registratierechten en de impact ervan op de begroting – 1142 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, de aanleiding van mijn vraag is het bericht dat de marktleider inzake woonkredieten, BNP Paribas Fortis, in januari ongeveer 20 procent minder woonleningen zou hebben toegekend dan in december vorig jaar. In die daling zijn de herfinancieringen dan nog inbegrepen. Als die buiten beschouwing worden gelaten, ziet BNP Paribas een daling van 60 procent. U begrijpt dat dit soort schommelingen onze aandacht trekt, temeer als de bank meedeelt dat ze, mede als gevolg van de aanpassing van de woonbonus, ook in de eerste maanden van 2015 nog een lichte terugval verwacht.

Met een terugval van het aantal woonleningen kan men logischerwijs aannemen dat de Vlaamse overheid ook minder registratierechten zal innen. En lagere registratierechten hebben ook een impact op uw begroting, een begroting die al niet gemakkelijk te monitoren is. Bovendien staat u voor een zeer lastige begrotingscontrole. Ik vermoed dan ook dat u bent gewaarschuwd door het bericht van BNP Paribas Fortis en dat u daarmee aan de slag bent gegaan om na te kijken wat de impact is. Ik heb het nu specifiek over de registratierechten, maar ik kan me voorstellen dat een dergelijke oefening ook zou kunnen gebeuren rond de impact van de woonbonus aan zich.

Minister, kunt u die dalende trend bevestigen? Wij hebben het moeten doen met een bericht van BNP Paribas Fortis. Zij zijn marktleider, dus het zou kunnen dat zij in die positie een terugval kennen, maar dat er in het geheel van de markt een grotere constante is. Hebt u nieuws van andere kredietverstrekkers, die bevestigen dat er effectief een negatieve knik in het aantal woonleningen zit, met als kantelpunt 1 januari 2015? Indien ja, hoe schat u de impact ervan in op de ontvangsten van de registratierechten?

Overweegt u, als gevolg van dit nieuws, een verscherpte monitoring? We hebben een vrij stabiel systeem gehad, dat vrij grote voorspelbaarheid genoot. Er is een hervorming van de woonbonus gekomen, en we zien nu een indicatie dat daar mogelijk toch wel wat gevolgen aan vasthangen. Overweegt u om die inkomsten

en die stromen wat meer verscherpt te monitoren, gezien de grote impact die dit kan hebben op de Vlaamse begroting?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik meen in de vraagstelling gehoord te hebben dat er een wijziging is omdat Vlaanderen op dit ogenblik zijn eigen registratie- en successierechten int. *(Opmerkingen van de heer Bart Van Malderen)*

Ik dacht dat gehoord te hebben. Er is in elk geval geen wijziging. Wij innen alleen maar. Ze waren vroeger al voor ons, en ze blijven voor ons.

Ik denk dat het op dit ogenblik klaar en duidelijk is waarom er minder leningen zouden kunnen zijn in de maand januari, zonder dat we daar al cijfers van hebben – het zou mij verwonderen, mochten we al alle cijfers hebben die van toepassing zijn op januari 2015. Als er een inderdaad een verlaging van het aantal aankopen zou zijn, kan ik mij perfect voorstellen dat dat te maken heeft met de verlaagde woonbonus en het vele werk dat de notarissen in de maand december hebben gehad.

Geen enkele politieke partij of meerderheid zou eraan denken om het geweer nu van schouder te veranderen, gewoon omdat het weer is zoals het voorspeld wordt. We wisten op voorhand dat er misschien wel een verlaging zou zijn van het aantal verkopen in de beginperiode, maar specialisten ter zake hebben heel duidelijk gesteld dat de verlaging van de woonbonus wel een verlaging van de prijzen op de markt teweeg zou brengen, maar over het algemeen geen wezenlijke wijziging van het aantal verkopen en aankopen van onroerend goed met zich mee zou brengen.

We kijken daarvoor het best naar onze buurlanden, waar dergelijke woonbonussen niet bestaan, en naar het verleden, toen de woonbonus er niet was zoals hij er de laatste vijftien jaren is geweest.

Als de vraag is of de minister paniekvoetbal speelt, denk ik dat het antwoord van de minister 'neen' zal zijn. Wij vragen ook met de meeste klem om geen paniekvoetbal te spelen, want het is niet omdat Frank Deboosere in de winter sneeuw en in de zomer zon voorspelt, dat we twee keer verbaasd moeten zijn over wat komt.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Met de hervorming van de woonbonus is Vlaanderen onmiddellijk aan de slag gegaan met zijn nieuwe bevoegdheid, om die zaak een beetje op orde te stellen. Verder heeft de Vlaamse Regering een vervroegde begrotingscontrole aangekondigd. De technische voorbereidingen daarvoor zijn volop aan de gang.

Uiteraard moeten bij zo'n begrotingscontrole een aantal ramingen en parameters in overweging worden genomen. Ik neem aan dat dat hier ook het geval is en dat het een beetje voorbarig is om nu de volledige impact van de registratierechten in kaart te brengen. Ik neem aan dat dat ook nog niet volledig mogelijk is. De ontvangsten worden wel al periodiek gemonitord. Ik denk dus niet dat de vraag naar een verscherpte monitoring relevant is, want dat gebeurt al.

Voordat we de komende weken en maanden de impact ervan op de begroting kunnen bespreken, wil ik de minister toch al vragen of ze al zicht heeft op het aantal registraties. Ik denk dat we dat wel al kunnen weten. Ik weet nog niet welke conclusies we daar dan aan moeten verbinden, maar het zou interessant zijn om dat te weten.

Tijdens de begrotingsbesprekingen gaf u al aan, minister, dat de ramingen gebeuren op basis van modellen van de FOD Financiën, maar dat in de toekomst de Vlaamse Belastingdienst dat zou overnemen. Gebeurt dat al? Zijn die ramingen van VLABEL al opgestart? Zullen die al in aanmerking worden genomen bij de begrotingscontrole of niet?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Vooreerst lijkt het mij van belang om nog even mee te geven dat de Vlaamse Belastingdienst de inning van de registratierechten sinds 1 januari 2015 van de federale overheid heeft overgenomen, en daarbij volledig op schema zit wat de inkohiering betreft.

Rekening houdend met het feit dat de federale overheidsdienst Financiën problemen heeft gehad met de opstart van zijn zogenaamde DER-applicatie, de computerapplicatie die voortaan de elektronische akten moet overmaken in plaats van de vroegere papieren akten – is VLABEL er steeds van uitgegaan dat er ten vroegste vanaf begin februari 2015 zal kunnen worden ingekohierd. En die timing werd dus gehaald. VLABEL heeft op 20 januari zijn eerste akte vanuit de FOD Financiën doorgekregen, de volgende dag werden er 37 akten overgemaakt aan VLABEL, en zo zijn de aantallen gestaag de hoogte ingegaan.

Ik geef u die cijfers mee, maar ik wil er meteen op wijzen dat je enorm moet opletten met cijfers. We hebben immers twintig dagen geen inkohiering gehad. Je kunt vandaag heel moeilijk een statistiek voor de rest van het jaar extrapoleren uit de eerste twee maanden. Het systeem loopt nu goed, maar ik zou er heel voorzichtig mee zijn om op basis van die eerste twintig dagen een statistiek op te maken.

Ik geef u de cijfers mee om duidelijk te maken dat er tot eind januari heel weinig akten zijn doorgekomen. Je mist dus al bijna een maand op de nu bijna twee maanden. Vanaf 28 januari werden aantallen gehaald van vijfhonderd akten per dag. Je merkt dus dat het systeem goed loopt, na de technische problemen die de federale overheid heeft gehad.

Daarenboven is het ook van belang om te weten dat ten gevolge van de problemen met de DER-applicatie de FOD Financiën bij wijze van administratieve tolerantie de registratietermijn voor het notariaat heeft verlengd van 15 dagen naar 30 dagen, en dat tot eind maart 2015, wat nog eens aangeeft dat je de cijfers voorzichtig moet interpreteren. Dat maakt immers dat de notarissen tot eind maart veel meer tijd krijgen om de akten te laten registreren en dat het dus mogelijk is dat we vandaag nog niet alle akten van de maand januari hebben binnengekregen.

Alvorens concreet op uw vraag te antwoorden, zal ik u de cijfers inzake inkohiering geven tot op vandaag. Van 20 januari tot gisteren, 23 februari, heeft VLABEL 23.266 notariële akten binnengekregen via de FOD Financiën. Daarvan zijn al 9218 akten ingekohierd en werd het aanslagbiljet al verstuurd, voor een totaalbedrag van afgerond 53 miljoen euro aan te betalen registratierechten. Nog eens 1325 akten zijn al volledig afgewerkt en staan klaar voor inkohiering, voor een bedrag van 8,8 miljoen euro. Die aanslagbiljetten worden eerstdaags verstuurd. Ondertussen lijkt het er ook op dat de aantallen die via DER doorkomen naar VLABEL stilaan op een normaal ritme zitten van 900 akten per dag.

Vandaag kun je eigenlijk geen conclusies trekken op basis van deze cijfers, waarvan we zeker weten dat ze nog onvolledig zijn, door de vertraging in de eerste twintig dagen. Anderzijds kan op basis van deze cijfers wel een zeer voorzichtige extrapolatie worden gemaakt. Daaruit valt af te leiden dat de

inkomsten inzake registratierechten veeleer stabiel zullen zijn ten opzichte van de eerste maanden van 2014.

Hoe kom ik daartoe? Van 23 januari tot 23 februari hebben we circa 23.600 akten opgeladen. Daarvan zijn er al zo'n 10.500 verwerkt, voor een totaalbedrag van 60 miljoen euro. Als er een extrapolatiecoëfficiënt van 2,3 is, betekent dat 138 miljoen euro op maandbasis, wat dus eigenlijk een vrijwel normale maand is. Januari 2014 was immers 149 miljoen euro, februari 2014 was 131 miljoen euro.

Maar ik zeg het nogmaals: we moeten daar heel voorzichtig mee zijn, vanwege de vertraging die op het federale systeem zat. Ik kan dus eigenlijk alleen maar zeggen dat ik voorlopig geen indicaties heb dat er minder ontvangsten uit registratierechten zouden zijn. Integendeel, als we kijken naar de periode waarin normaal gewerkt is, en we rekening houden met het feit dat de notarissen meer tijd hebben om in te dienen, komen we eigenlijk op een vrijwel normale periode uit.

Tot slot wil ik nog verwijzen naar het feit dat recent vanuit het notariaat werd gesteld dat er in de loop van de maand januari 2015 meer akten inzake woonkredieten zijn verleden. Door de zeer lage rente van het moment blijft het voor veel mensen immers interessant om hun woonkrediet te herzien of een nieuwe lening af te sluiten bij een andere bank tegen een lager rentetarief. Maar uiteraard zal ik blijven monitoren en de ontvangsten scherp blijven bekijken. Ik ben vooral heel blij dat ons systeem sinds 20 januari zeer goed loopt en dat we op schema zitten.

Ik verwijs tot slot nog naar een barometer die marktleider BNP Paribas Fortis heeft gepubliceerd. Daarin zegt men dat er meer leningen verstrekt zijn dan in januari 2014.

Kortom: de cijfers wijzen niet op een rampscenario, integendeel. En sowieso moeten alle cijfers die ik nu geef, heel voorzichtig geïnterpreteerd worden. In elk geval zitten we op schema qua overname van deze bevoegdheid, na een paar weken van technische problemen bij onze federale collega's.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Minister, het zijn op zich interessante cijfers, maar de hamvraag blijft wat de impact van deze operatie op de begroting zal zijn. Met andere woorden: wat was uw initiële uitgangspunt? Ik kan er zo al 10 miljoen euro uithalen die u minder hebt ten opzichte van vorig jaar, als ik het enigszins pessimistische scenario voor januari zie. De vraag is dus wat u begroot had en wat de impact van deze operatie wordt. Die operatie heeft uiteraard een component in het overnemen van een federale bevoegdheid, maar achterliggend is de vraag wat de impact is van de hervorming van de woonbonus. Hebben we hier te maken met een heel grote piek, die wellicht ook een prijsstijging met zich heeft meegebracht eind 2014, en dan met een krimpende markt met een prijsverlaging en dito impact op het woonbonussysteem en het registratiesysteem in 2015? Het zijn dat soort schommelingen die ons interesseren.

U verwijst naar wat VLABEL binnenkrijgt, maar we zien nu een marktleider meedelen dat er zich qua nieuwe dossiers, dus los van de herfinancieringen die nog altijd aan de gang zijn, een daling voordoet van 60 procent. Dat zijn cijfers waarbij je toch een aantal alarmbellen hoort afgaan. Misschien kunt u contact opnemen met Febelfin en vragen of dit enkel bij BNP Paribas Fortis gebeurt, of dat dit zich in de hele hypothecaire sector voordoet. Dan zou u kunnen kijken wat de impact op onze begroting is.

U kijkt louter en alleen naar wat u binnenkrijgt. Ik begrijp dat, maar u kunt daarnaast toch ook de bestaande kanalen aanspreken om na te gaan of we voor

een krimpend scenario staan? Ik ben niet op zoek naar een rampscenario, maar naar een scenario dat krimpt en dat zijn impact heeft op de begroting. U staat voor een enorm grote taak. Het lijkt mij dat u dat zo goed mogelijk moet inschatten.

De heer Schiltz relativeerde daarnet eigenlijk al een beetje de correctheid van de nog komende begrotingscontrole. We zullen ook daar moeten zien wat ervan komt. Ik raad u echt aan om uw oor te luisteren te leggen bij die sector. Mede door de verlengde termijn voor notarissen zit er een groot vertragingseffect op wat bij VLABEL binnenkomt, maar u zult die begrotingscontrole wel eerstdaags moeten aanvatten. Er is de impact op registratie, maar er is ook de impact op de woonbonus. Hoe meer dossiers voor 1 januari 2015 zijn afgewerkt en in het voor de regering duurdere scenario zitten, des te kleiner is de besparing die nadien zal gebeuren, op het moment dat je in januari een verschuiving hebt, tenzij je echt in een krimpscenario komt, waardoor je een economische impact hebt.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): We nemen akte van de cijfers. Het punt is dat in het kader van de begrotingscontrole met een aantal modellen zal moeten worden gewerkt om de inkomsten te kunnen inschatten – deels meten, maar ook deels inschatten. Ik heb geen antwoord gekregen op mijn vraag welke modellen dan gehanteerd zullen worden. Zijn dat nog altijd de oude modellen van de FOD Financiën? In welke mate kan de omschakeling naar het aanbrengen van de expertise van VLABEL zorgen voor meer accurate cijfers voor die ramingen?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Minister, als ik de cijfers van ING zie en ik zou dan de cijfers aanhalen die u aanhaalde, zou ik me als minister zeker geen zorgen maken. Ik blijf erbij dat het op dit ogenblik onmogelijk is om een compleet beeld te krijgen.

Ik wil ook het beeld ontkrachten dat de oppositie probeert te creëren, namelijk dat we hier een woonbonus in elkaar hebben gestoken die met haken en ogen aan elkaar hangt, en dat we, nu ING 20 procent minder omzet heeft, onze woonbonus weer zouden moeten veranderen. Dat zou pas steekvlampolitiek zijn. Het geeft ook de indruk dat we iets in elkaar hebben geduwd waar we niet zeker van zijn.

Als we de cijfers bekijken die u hebt aangehaald, is het overduidelijk dat er een reden is om de woonbonus te behouden op zijn huidige niveau, zeker gelet op het feit dat hij doordacht is. Het is geen sympathieke maatregel geweest, dat weten we allemaal. Het is veel sympathieker om aan de mensen geld te geven dan te zeggen dat ze wat minder zullen krijgen. Maar vandaag moeten we doodeenvoudig zeggen dat we moeten afwachten hoe de markt reageert. Ik herhaal wat ik al dikwijls heb gezegd en wat ook alle specialisten hebben gezegd: het zal weinig verschil maken in het aantal aan- en verkopen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Van Malderen, ik heb met heel veel detailcijfers net willen weergeven dat er op dit moment geen enkele reden tot paniek is. Ik heb u de cijfers gegeven van de aktes die we binnenkrijgen en de incohiering die we al gedaan hebben, welke middelen al binnen zijn, welke zaken in de pijplijn zitten enzovoort.

Ik begrijp dat u vanuit de oppositie wilt aantonen dat de maatregel van de woonbonus een slechte maatregel was die desastreuze gevolgen zal hebben, maar ik heb met die cijfers net willen bewijzen dat we op dit ogenblik, als we een voorzichtige extrapolatie doen, rekening houdend met het feit dat we de eerste twintig dagen geen gegevens hebben doorgekregen, geen reden tot paniek hebben. Uiteraard zullen we dat blijven monitoren, maar op dit moment hebben we geen indicaties.

U zegt dat ik mijn oor te luisteren moet leggen bij de sector, maar ik heb in mijn antwoord net verwezen naar de input die notarissen mij geven. Ik heb verwezen naar een rapport vanuit de banksector zelf. Ik begrijp dat het antwoord u misschien niet goed uitkomt, maar het zal een kwestie zijn van te blijven monitoren. Op basis van de cijfers van vandaag hebben we geen indicatie om in paniek te zijn.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen (sp.a): Er zijn mij hier al wat woorden in de mond gelegd die ik nooit heb uitgesproken. De wens is de moeder van de gedachte, mijnheer Lantmeeters.

Ik heb in elk geval geen antwoord gekregen over de impact van deze schommeling op de begroting. Er is geen reden tot paniek, zegt u. Paniek is altijd een slechte raadgever, maar als ik zie dat een marktleider een daling van 60 procent aan nieuwe dossiers aankondigt, dan is dat een wake-upcall, minister. U kunt het u niet permitteren om u nog eens om te draaien en nog wat voort te slapen. Maar maak u geen zorgen, minister, wij zullen dan volgende maand en de maand nadien uw snoozefunctie zijn, om u te vragen wat de impact dan werkelijk is.

Minister Annemie Turtelboom: Als je een nieuwe bevoegdheid krijgt vanaf 1 januari, is het niet meer dan logisch dat je elke maand de gegevens bekijkt. Ik wil ze dus heel graag met u delen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de discriminatie van alleenstaanden en eenoudergezinnen bij de toekenning van de woonbonus – 1164 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Minister, als de heer Van Malderen daarnet nog niet gevraagd heeft of u de woonbonus zou veranderen, zal ik het bij dezen in elk geval wel doen.

Uit de recente bevolkingsprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering blijkt dat de toch al grote groep van eenpersoonsgezinnen in Vlaanderen tegen 2028 nog veel groter zal worden. Er zouden tegen dan maar liefst 934.000 eenpersoonsgezinnen zijn, of 1 op 3 huishoudens. Dat betekent dat het aantal eenpersoonsgezinnen op 30 jaar tijd met 50 procent zal zijn gestegen.

Toch stellen we vast dat alleenstaanden en eenoudergezinnen vandaag op nog heel wat vlakken gediscrimineerd worden en nadelen ondervinden van de bestaande regelgeving, die grotendeels dateert uit de tijd dat het klassieke gezin

van vader, moeder en twee kinderen nog de norm was, of die daar toch op zijn minst op gericht is.

Nochtans betreft het hier een groep die het vandaag niet onder de markt heeft. Het is een groep die, als er kinderen in het spel zijn, het niet gemakkelijk heeft om arbeid en gezin te combineren. Het is ook een groep die geconfronteerd wordt met het feit dat men moet rondkomen met één enkel inkomen, in een maatschappij die gericht is op gezinnen van tweeverdieners.

De vaste rekeningen van een eenoudergezin zijn, zo blijkt uit onderzoek, een stuk hoger dan bij tweeverdieners. Eenoudergezinnen, alleenstaanden, singles, hoe je ze ook wilt noemen: mensen die met één inkomen moeten rondkomen, ondervinden vandaag wel degelijk een groot nadeel, niet alleen op maatschappelijke fronten, maar ook als het over fiscale zaken gaat.

Ook wie een huis wil verwerven, merkt dat dat een heel stuk moeilijker is als men dat met één inkomen moet doen. Niet alleen ligt het gezinsinkomen een stuk lager, de reserves liggen ook een stuk lager, men kan minder lenen, de waarborgen die men moet geven, zijn een pak hoger. Men ziet dat banken toch niet al te zeer geneigd zijn om met veel enthousiasme een hypothecaire lening te verstrekken aan alleenstaanden.

Minister, we betreuren dat er bij de recente hervorming van de woonbonus geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om die ook fiscaal rechtvaardiger te maken voor alleenstaanden. De beslissing van de Vlaamse Regering tot de herziening van de woonbonus heeft nogal zware financiële repercussies, niet alleen voor modale gezinnen, maar zeker ook voor eenoudergezinnen en eenpersoonsgezinnen. Het gaat immers om een lineaire toepassing. Los van een paar uitzonderingen voor grote gezinnen en gezinnen met kinderen met een beperking, wordt de maatregel ook niet gecorrigeerd of gemoduleerd.

Dat is spijtig, want waar gezinnen met twee personen twee keer kunnen genieten van de fiscale aftrek van de woonbonus, kunnen eenpersoonsgezinnen dat slechts één keer. Het is jammer dat die herziening niet is aangegrepen, minister, om die discriminatie en die achterstelling weg te werken.

Bent u er zich van bewust dat de Vlaamse woonbonus vandaag fiscaal nadelig is en blijft voor alleenstaanden en eenoudergezinnen? Hoe rijmt u dat met het voornemen uit uw beleidsnota om de woonfiscaliteit grondig te herzien en een beleid uit te werken dat nog meer Vlamingen de mogelijkheid biedt een eigen woning te verwerven? Bent u bereid om een voorstel uit te werken om de woonbonus aan te passen en te hervormen, zodat op een rechtvaardiger manier tegemoet wordt gekomen aan de noden van de steeds groter wordende groep alleenstaanden?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Als ik daarnet een pleidooi heb gehoord om de woonbonus opnieuw in de staat te brengen waarin hij voor de aanpassing van januari 2015 verkeerde, hoor ik nu een ander pleidooi, namelijk om hem niet meer in die zin aan te passen, maar om hem helemaal weg te werken. Want om geen discriminatie tussen alleenstaanden en gezinnen te creëren, zouden we de woonbonus het best volledig afschaffen. Dit is, voor het verslag, duidelijk niet mijn voorstel. Dat is een beetje sarcastisch bedoeld. Ik bedoel enkel dat we niet alleen naar de woonbonus moeten kijken. Als we het over de woonfiscaliteit hebben, moeten we naar het geheel kijken.

De woonbonus wordt per persoon toegekend. Dit is misschien discriminerend. Indien een gezin uit twee personen bestaat, geldt de woonbonus tweemaal. Een

alleenstaande kan slechts eenmaal van de woonbonus genieten. We moeten de fiscaliteit echter in haar geheel bekijken. Ten eerste heeft een eenoudergezin misschien geen groter huis nodig. *(Opmerkingen)*

Ten tweede komt een alleenstaande of een eenoudergezin veel sneller in aanmerking voor een sociale lening. Dit is zeer belangrijk. Sociale leningen vormen ook een onderdeel van de woonfiscaliteit. Voor een alleenstaande bedraagt de grens om voor een sociale lening in aanmerking te komen momenteel 35.123 euro. Voor tweeverdieners gaat het om iets meer dan 52.000 euro. Dat is veel minder dan het dubbel. Op dat ogenblik zijn er al correcties. Hetzelfde geldt voor renovatie- en verbeteringspremies. Ook op dat vlak is er een correctie.

Als we naar het geheel kijken, blijkt dat we momenteel met een goed evenwicht zitten. Ik ben ervan overtuigd dat de oppositie het hiermee zelfs eens is. Tijdens de bespreking van de woonbonus heb ik geen enkele opmerking hierover gehoord. Als we naar de hele woonfiscaliteit kijken, beschikken we momenteel over een redelijk evenwicht. Goede voorstellen zijn echter altijd welkom. In dat geval kunnen we nagaan in welke richting we nog verder kunnen evolueren. Niets is zeker en misschien kan alles ook wel beter.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, de bezorgdheid van mevrouw Hostekint is pertinent. Voor een eenoudergezin is het vaak moeilijker om een aangename levensstandaard te verwerven. Het is hard labeur. De banken zien hen minder graag komen. Er zijn, algemeen gesteld, nog een aantal fiscale en andere achterstellingen. Ik zou het niet altijd discriminaties noemen. Ik neem echter graag aan dat het soms moeilijker is.

Alleen lijkt me de woonbonus niet het uitgelezen instrument waarvan we alle heil mogen verwachten. De heer Lantmeeters heeft al een aantal nuances aangebracht. Er zijn al een aantal correcties in de andere richting.

Volgens mij hoort dit alles bij een globale fiscale herziening. Dit staat ons bij de federale overheid en de Vlaamse overheid nog te wachten. We moeten die oefening maken en nagaan op welke wijze we de laatste hordes of struikelblokken voor de gezinnen van alleenstaanden kunnen wegwerken.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik ben me ervan bewust dat het niet altijd eenvoudig is om een gezinswoning te verwerven. De banken eisen dat kopers over eigen middelen beschikken alvorens een hypothecaire lening toe te kennen. In de huidige tijden is dat een vereiste waaraan veel alleenstaanden, maar ook gezinnen, niet altijd kunnen voldoen.

De aanpassing van de woonbonus voor contracten gesloten na 1 januari 2015 vormt een letterlijke uitvoering van wat in het Vlaams regeerakkoord is opgenomen en wat de coalitiepartners zijn overeengekomen.

Ik ben het er helemaal mee eens dat het eigenaarschap in Vlaanderen een belangrijke waarde en een bescherming tegen armoede op latere leeftijd vormt. Dat moet hoog in het vaandel blijven staan. Om het systeem betaalbaar te houden, is het een goede zaak dat we vanaf 1 januari 2015 een aanpassing hebben doorgevoerd.

Mevrouw Hostekint, volgens u is er sprake van een fiscale discriminatie. Ik ben het daar niet mee eens. Een discriminatie houdt in dat gelijke gevallen ongelijk

worden behandeld. Dat is niet het geval. Het bedrag aan uitgaven dat per belastbaar tijdperk voor de eigen woning maximaal kan worden ingebracht, is voor elke belastingplichtige gelijk. Ook het tarief voor de berekening van de belastingvermindering is voor elke belastingplichtige gelijk. Ik zie dan ook niet in hoe belastingplichtigen die zich in eenzelfde situatie bevinden, toch ongelijk zouden worden behandeld.

Uiteraard heb ik dit punt in mijn beleidsnota opgenomen. We hebben dat hier uitgebreid besproken. Ik plan een grondige evaluatie en hervorming van de woonfiscaliteit. Volgens mij is het belangrijk hierover pas te communiceren op het ogenblik dat er echt akkoorden zijn. We moeten weten in welke richting het gaat. Wie wil weten welk effect de onzekerheid heeft tijdens de periode waarin grote studies worden uitgevoerd, moet het maar in Nederland vragen. Dat willen we zeker niet. We moeten hier in alle stilte en rust aan werken.

Het is uiteraard de bedoeling het geheel transparanter te maken. De burger moet duidelijk weten van welke fiscale en niet-fiscale gunstmaatregelen hij bij de verwerving van een eigen woning kan genieten en welke voorwaarden aan deze gunstmaatregelen zijn verbonden. Dat staat nu al op papier. Uiteraard zal ik hierbij zeer nauw samenwerken met minister Homans, die bevoegd is voor het woonbeleid.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Minister, ik ben blij te horen dat u mijn bezorgdheid deelt en dat u bereid bent na te gaan hoe een en ander kan worden aangepast. Ik heb de heer Somers net hetzelfde pleidooi horen houden. Hij heeft gevraagd na te gaan hoe we de woonbonus rechtvaardiger kunnen maken voor eenoudergezinnen. Misschien gaat het niet om een fiscale discriminatie, maar er is een ernstige benadeling.

Ik heb gehoord dat een eenpersoonsgezin of een eenoudergezin geen even grote woning als een klassiek gezin nodig heeft. Ik durf dat te betwijfelen. Een alleenstaande met drie kinderen heeft een even grote woning nodig als een klassiek gezin met drie kinderen. Omgekeerd is het niet zo dat een klassiek gezin dubbel zo veel kosten heeft als een eenoudergezin. In die zin scheelt het een serieuze slok op de borrel dat alleenstaanden de woonbonus slechts eenmaal in plaats van tweemaal kunnen inbrengen.

Ik heb er absoluut niet voor gepleit de woonbonus af te schaffen. Ik heb er enkel voor gepleit de momenteel bestaande grote benadeling, die ik nogmaals een discriminatie wil noemen, tussen het klassieke gezin en het eenpersoonsgezin kleiner te maken en, voor zover dat mogelijk is, weg te werken.

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik wil, voor alle duidelijkheid, nogmaals herhalen dat we naar het geheel van de woonfiscaliteit en niet enkel naar dit punt moeten kijken. We moeten ook kijken naar de renovatiepremie, de verbeteringspremie en de sociale leningen. Daar kunnen de grootste ongelijkheden worden weggewerkt. Ik blijf erbij dat de woonbonus op dit ogenblik goed is. Indien iemand ons ervan kan overtuigen dat dit moet gebeuren, kan de woonbonus eventueel worden aangepast. We moeten echter naar de hele woonfiscaliteit kijken. Wie dat doet, zal vaststellen dat er overal correcties zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de implicaties van bijgestelde economische groeiprognozes op de inkomsten in de Vlaamse begroting – 1163 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, ik wil inspelen op de positieve ingesteldheid van de minister. Ze wil transparant zijn ten aanzien van het Vlaams Parlement en de Vlaamse volksvertegenwoordigers zo veel mogelijk informatie bezorgen. Ik zou in dat verband graag twee vragen stellen.

Op 12 februari 2015 heeft het Federaal Planbureau de economische groeiprognozes voor 2015 weerom naar beneden bijgesteld. Dit heeft natuurlijk implicaties voor de inkomstenzijde van de Vlaamse begroting.

Dit staat los van het proces van de komende begrotingscontrole, waarvan we niet weten of ze nog zal worden vervroegd. Het effect van de gewijzigde parameter, die voor de begroting belangrijk is, moet nu al goed kunnen worden ingeschat. Die informatie is dan ook nuttig voor het Vlaams Parlement en zou in alle transparantie beschikbaar moeten worden gesteld.

Minister, in het licht van diezelfde transparantie wil ik nog iets aankaarten waarover ik vroeger al heb verklaard dat ik erop zou blijven terugkomen. U zou het nu al over concrete oorzaken van het tekort in de begroting 2014 moeten hebben. Voor zover ik weet, is dat tekort er nog steeds. De vorige keer beschikte u nog niet over de laatste uitvoeringscijfers in verband met de begroting 2014. Nu zou u die cijfers wel moeten hebben. Die zouden ondertussen in detail bekend moeten zijn.

Wat zijn de implicaties van de wijziging van de economische groeicijfers ten opzichte van de initiële begroting 2015 door het Federaal Planbureau op de inkomstenzijde van de Vlaamse begroting? Een van de oorzaken van het tekort op de begroting 2014 is het hoge benuttingspercentage van de reguliere kredieten. Ik heb het niet over de investeringskredieten. Wat is het momenteel gekende overloopeffect hiervan op de Vlaamse begroting 2015? Moet het onderbenuttingspercentage of het nominaal bedrag van de onderbenutting in de begroting 2015 op basis van deze cijfers worden aangepast? Ik bedoel hiermee een bijstelling naar beneden. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, het verbaast me dat mijn vraag om uitleg, die eigenlijk gedeeltelijk betrekking had op hetzelfde onderwerp, namelijk de uitvoering van de begroting, is geweigerd. Dat is niet de verantwoordelijkheid van de heer Bertels. Dat is uw verantwoordelijkheid. Ik wil nu dan ook een aantal bijkomende vragen stellen, die deel van die vraag om uitleg uitmaakten. *(Opmerkingen)*

Ik wilde eigenlijk vragen waarom het uitvoeringsrapport van de begroting 2014 uitbleef. Het monitoringcomité heeft al een document ingediend, maar een uitvoeringsrapport gaat natuurlijk een stap verder. Dat maakt ook deel uit van de vraagstelling van de heer Bertels. Tot mijn grote verwondering is mijn vraag om uitleg afgewezen. Mijn verwondering werd nog groter toen ik merkte dat de vraag om uitleg van de heer Bertels er wel door geraakte. Op zich is dat geen probleem. Ik zal gewoon nu een aantal bijkomende vragen stellen.

Minister, we wachten de facto nog steeds op het rapport over de uitvoeringsresultaten van de begroting 2014. Kan het Vlaams Parlement hier ten minste over beschikken voor u start met de controle van de begroting 2015?

Mijn tweede vraag is eigenlijk dezelfde vraag als die die de heer Bertels net heeft gesteld. Welke impact zal het tekort op de begroting 2014 hebben op de uitvoering van de begroting 2015? Wat zult u ondernemen om de hypotheek weg te nemen die op de begroting 2015 rust?

Dat zijn mijn bijkomende vragen. Ik herhaal dat ik betreur dat mijn vraag om uitleg er niet is doorgeraakt.

De voorzitter: Mijnheer Rzoska, ik wens hierop te reageren. Ik wil het niet in detail over de redenen hebben, maar u hebt hierover een hele correspondentie gevoerd met mijn secretaris, die vandaag afwezig is. Er bestaat zoiets als het voortschrijdend inzicht. U hebt een punt. Uw vraag om uitleg had hier perfect kunnen worden geagendeerd. Ik ben niet te beroerd dat toe te geven.

U hebt uw vragen terecht nu gesteld. Ik heb overigens genoteerd dat het kabinet in verband met het uitvoeringsrapport al een toezegging heeft gedaan. Ik heb in de correspondentie gelezen dat het in de loop van deze week ter beschikking zal worden gesteld. Ik herhaal dat hier nadrukkelijk, zodat het ook kan worden genotuleerd. Ik zal erop toezien dat het verslag aan de commissieleden en zeker aan u wordt bezorgd.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, niemand kan zeggen dat we geen rekening houden met de oppositie. *(Opmerkingen)*

Mijnheer Bertels, ik wil kort mijn bezorgdheid uiten. Tijdens het lezen van de vraag om uitleg is een trauma naar boven gekomen. Ik heb, voor alle duidelijkheid, begrip voor uw vraag om uitleg. Ik begrijp u heel goed. U wilt die cijfers kennen. Ik zou die ook graag kennen. U daagt de minister uit om die cijfers te geven. Ik neem aan dat ze daar, in de mate van het mogelijke, transparant over zal zijn. Dat mogen we van een minister verwachten.

Mijnheer Bertels, hoewel ik zeer veel begrip voor uw vraag om uitleg heb, wil ik voor één zaak waarschuwen. We hebben het daar in het verleden ook al eens over gehad. We moeten de juiste nuances aanbrengen.

De vraag is of we de volledige cijfers kennen. Er zijn ondertussen al een paar cijfers naar buiten gebracht. Ik heb geen zin opnieuw te vervallen in een debat over de vraag welke cijfers het nu precies zijn en welke onrust nu wordt gezaaid. Als er al cijfers zijn, heb ik er zeker geen probleem mee dat ze worden meegegeven. Dat moet echter met de nodige nuances gebeuren. We moeten weten in welke mate ze compleet en zeker zijn. We moeten weten wat nog moet worden toegevoegd en dergelijke. We moeten eerlijk met elkaar zijn.

We weten allemaal hoe die cijfers tot stand komen en hoe een begroting wordt opgemaakt. Dat verandert voortdurend. Op een bepaald ogenblik wordt dat afgeklopt. Zolang dat niet is gebeurd, vind ik het persoonlijk zeer slecht en traumatiserend dat 87 verschillende cijfers de wereld worden ingestuurd. Hierdoor weet uiteindelijk geen enkele deelnemer aan het publieke debat meer waarover het precies gaat.

Ik heb veel begrip voor uw vraag om uitleg. Ik zou ook graag een concreet cijfer kennen. Ik heb er begrip voor dat u de minister uitdaagt om een cijfer te geven. Ik roep iedereen echter op om de correctheid van die cijfers met de juiste

nuances te omkaderen. Als de cijfers nog niet helemaal gekend zijn, moeten we er voorzichtig mee omgaan. Dat is een oproep die ik, in alle bescheidenheid, misschien ook wil richten tot alle mensen die meeluisteren of die hier op de publieksbanken zitten.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Voorzitter, ik wil me enigszins bij de vorige sprekers aansluiten. Er is heel wat gespin met betrekking tot die cijfers. Alle mensen aan deze tafel weten dat bij benadering relatief eenvoudige principes kunnen worden toegepast. Als we die principes toepassen, is het bij benadering niet een zeer moeilijke oefening. Ik ben altijd verwonderd welke kaarten in dat verband worden uitgedeeld. Er wordt steeds gevraagd hoe groot het bedrag is. Is het nu hoger of lager? Met een beetje gezond verstand weten we altijd bij benadering waar we zullen uitkomen.

Het is vandaag 24 februari 2015. Dat is nog maar 10 tot 15 procent van het nieuwe jaar. We hebben de voorbije weken een pessimistisch gegeven gekend. De cijfers zijn, om eerlijk te zijn, de voorbije maanden neerwaarts gericht. Een aantal geopolitieke situaties remmen het vertrouwen ook veeleer af. Er is de onzekerheid over de euro en de eurozone. Daarnaast zijn er ook andere ontwikkelingen. De voorbije weken hebben we gemerkt dat de Duitse motor opnieuw op toerental komt. Het consumentenvertrouwen in West-Europa neemt veeleer toe dan af. Er is een scherpe daling van de euro ten opzichte van de dollar. Dat doet de competitiviteitspositie van de eurozone ten opzichte van de rest van de wereld toenemen. Er zijn, met andere woorden, ook signalen dat de bodem van het dal misschien wel is bereikt. Gezien deze context zou ik ervoor willen waarschuwen om nu ook niet naïef door het leven te stappen. Dat is niet voorbarig of optimistisch. We moeten de juiste cijfers in de juiste context bekijken. We mogen niet veralgemenen.

Minister, ik denk dat u ons een fantastisch antwoord op deze vraag om uitleg zult geven. U moet echter ook de context weergeven. We bevinden ons halverwege februari 2015. De komende maanden zullen nog heel wat elementen zich ontwikkelen. We weten absoluut niet hoe dat uiteindelijk zal uitdraaien.

Het is ondertussen al heel lang geleden, maar ik heb in de Nationale Bank van België ooit een aantal conjunctuurprovisies mogen maken. Zodra het neerwaarts gaat, is het voor iedereen een race naar beneden. Als de cijfers opwaarts gericht zijn, probeert iedereen het hardst om de cijfers positief te kleuren. Het probleem is dat we natuurlijk nooit het kantelpunt kennen. De grootste foutenmarge bevindt zich natuurlijk net daar waar het kantelpunt wordt bereikt.

Mijnheer Bertels, we moeten daar met de nodige nuance en nuchterheid tegenover staan. Ik weet dat de oppositie leeft van een zekere spanning, overdrijving en sensatie. We moeten dat echter met de nodige nuchterheid tegemoet treden. Het stellen van vragen waarop u het antwoord zelf kunt invullen, vind ik echter een beetje doorzichtig.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, de minder gunstige economische vooruitzichten komen natuurlijk niet als een grote verrassing. Het Federaal Planbureau, de Nationale Bank van België en de Europese Commissie hebben al eerder indicaties in die richting gegeven.

Mij moet van het hart dat de vraag om uitleg over de impact van de neerwaartse bijstellingen van de economische vooruitzichten op de inkomstenzijde nogal eenzijdig is. De sensitiviteitsanalyse in de begrotingsdocumenten laat ons toe een

zekere richting of impact te bekijken. Dat zal een belangrijke factor in de begrotingscontrole zijn. Het is echter niet de enige factor. Er zijn nog tal van andere factoren. We hebben het daarnet al over de registratierechten en over andere parameters gehad. We moeten natuurlijk ook naar de inflatie kijken. Aan de verwachte nulinflatie kunnen positieve en negatieve aspecten zijn verbonden die we nog in rekening moeten brengen. Verder is er nog het verstrengd begrotingstoezicht, dat tijdens de vraag om uitleg van de heer Van Rompuy aan bod is gekomen.

Minister, een ander element volgt volledig de teneur van de woorden van de heer Van den Heuvel. Ik wil toch even polsen naar de Europese beslissingen in verband met de inkanteling van een aantal projecten, zoals Via-Invest, die een impact op de begrotingscontrole zullen hebben.

Ik vermeld dit alles enkel om aan te tonen dat het onmogelijk is op dit ogenblik exacte cijfers voor te leggen. We kunnen het best tijdens de begrotingscontrole zo nauwkeurig mogelijke ramingen hanteren. We moeten vandaag vooral geen paniek zaaien, maar we moeten evenmin naïef zijn.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, alvorens de vragen van de heer Bertels gedetailleerd te beantwoorden, lijkt het me nuttig in de schoot van deze commissie af te spreken wanneer welke cijfers beschikbaar worden gesteld. Ik heb geen enkel probleem met een grote transparantie ten aanzien van het Vlaams Parlement. Het is echter steeds zeer moeilijk werken met deeltcijfers. Die deeltcijfers zijn nog niet op een bepaald ogenblik definitief afgeklopt. Soms gaan ze de wereld rond en worden ze nadien nog bijgesteld. Er is immers met een aantal zaken nog geen rekening gehouden.

De gedetailleerde cijfers die ik vandaag zal presenteren, hebben betrekking op de economische groei en op de aanpassing van het indexcijfer. Ze houden op geen enkele wijze rekening met, bijvoorbeeld, het effect van de aanpassing van de fiscale capaciteit, met de verdeelsleutel van de leerlingen, met de gewijzigde inwonersaantallen of met het effect van de denataliteit. De cijfers die ik straks zal meedelen, houden nog geen rekening met de samengevoegde en de gedeelde effecten of met de prognoses inzake de gewestbelastingen.

Heel wat parameters zijn hierin nog niet opgenomen omdat ze gewoonweg nog niet klaar zijn. Het gaat er niet om dat ik niet transparant wil zijn. Het gaat erom dat ze nog niet klaar zijn. Alles wat ik vandaag kan presenteren, is een berekening op basis van twee parameters, zonder met de rest van de parameters rekening te houden. Dat betekent dat we uit het cijfer op het einde ook geen globaal besluit kunnen trekken. We weten nog niet welk bedrag de Vlaamse Regering tijdens de begrotingscontrole al dan niet moet zoeken.

Ook in verband met de uitgavenbegroting of de technische bilaterales is de stand van zaken op dit ogenblik nog niet beschikbaar. Ik kan hier zeven aspecten weergeven die momenteel nog op geen enkele manier in de cijfers zijn verwerkt.

Ik vind transparantie een goede zaak. Het zou misschien gemakkelijker zijn om af te spreken dat de cijfers op geijkte momenten komen. Op die manier zouden we ook zeker zijn dat we een globaler beeld kunnen geven. Dat lijkt me belangrijk als we naar de cijfers willen kijken. Misschien moeten we straks eens nagaan welke bereidheid er in het Vlaams Parlement is om te beslissen wanneer welke cijfers worden meegedeeld. Dan kunnen we een debat voeren als we al verder staan.

Mijnheer Bertels, als ik vandaag naar de cijfers kijk, kan ik enkel de cijfers in verband met de groei en het indexcijfer weergeven. U hebt het over de economische groeicijfers gehad. Ik vermoed dat u naar de economische begroting verwees. Het gaat dan niet enkel om de groeicijfers, maar ook om de index en de inflatie. *(Opmerkingen van de heer Jan Bertels)*

Ik heb die cijfers bij me. In 2014 is rekening gehouden met een groei met 1,1 procent. Dat is tot 1 procent gedaald. Dit is achtergrondinformatie. Voor 2015 is de groei op basis van de cijfers van het Federaal Planbureau van 1,5 procent tot 1 procent gedaald. Dat aspect zal tijdens de begrotingscontrole in rekening worden gebracht. In 2014 is de index der consumptieprijzen van 0,6 procent tot 0,3 procent gedaald. Voor 2015 gaat het om een daling van 1,3 procent tot 0 procent.

Voor de zesde staatshervorming hield de vuistregel in dat 0,1 procent 20,218 miljoen euro betekent. Na de zesde staatshervorming is dat bedrag tot 28,638 miljoen euro gestegen. Dat zijn de parameters die we moeten toepassen in het model met betrekking tot de daling voor 2014. De basis daalt natuurlijk. Voor 2015 leveren deze twee aspecten, enkel de groei en de inflatie, een bedrag van 694,649 miljoen euro op.

Ik zal dat even in detail toelichten. Voor 2014 wordt 1,1 procent 1 procent. Aangezien de basis verandert, wordt dat bij de afrekening 48 miljoen euro. Voor 2015 wordt 1,5 procent 1 procent. Dat is 143 miljoen euro. Ik rond de cijfers af. De index der consumptieprijzen gaat van 0,6 naar 0,34. Dat betekent 126 miljoen euro. Voor 2015 evolueert de index der consumptieprijzen van 1,3 naar 0. Dat is 375 miljoen euro. Als we dat optellen, komen we uit op 694 miljoen euro.

Zoals ik daarnet al heb verklaard, hebben deze cijfers eigenlijk betrekking op twee aspecten. Natuurlijk wijzen deze aspecten in een richting. Elke econoom in de zaal en iedereen die de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting volgt, weet echter dat hij de vuistregel kan toepassen en dat hij van 20 miljoen euro 29 miljoen euro moet maken. Dat is bijna een berekening die iedereen zelf kan maken. Het debat moet echter worden genuanceerd. *(Opmerkingen)*

Het gaat hier enkel om die twee aspecten. Al de rest wordt niet in rekening gebracht. Daar kunnen nog negatieve en positieve elementen deel van uitmaken. Ik herhaal dan ook dat dit slechts een cijfer is. Als ik geen cijfers zou geven, zou ik te horen krijgen dat ik de cijfers achterhoud. Dat beeld wil ik zeker niet creëren. Uiteindelijk schuilt hier een berekening achter. Ik wil het debat echter nuanceren. Dit is geen afgeklopt bedrag. Dit is niet het bedrag dat we tijdens de begrotingscontrole moeten zoeken. Dit is gewoon een getal dat op deze parameters is gebaseerd.

Ik kan dat niet genoeg benadrukken, want als je na de technische bilaterales van eind deze week, begin volgende week, nieuwe cijfers hebt, zal dit bedrag er alweer anders uitzien. En over tien dagen kan het er opnieuw anders uitzien. Zolang niet alles berekend is, is dit dus alleen een indicatie voor die twee parameters. Ik herhaal mijn oproep om te bekijken hoe we het debat zo gestructureerd en zo transparant mogelijk kunnen laten verlopen.

Wat het onderbenuttingspercentage betreft: die analyse loopt nog. Dat is een aspect waarvan we op dit moment nog geen detailberekeningen hebben. Dat stond nog niet in mijn lijstje van zeven of acht punten die ik al gehaald heb. Ik kan er dus nog een aan toevoegen. Er zijn nog heel wat zaken – tien à vijftien – die nog extra berekend moeten worden, maar die vandaag nog niet beschikbaar zijn.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Ik wil eerst even reageren op de collega's. Ik heb twee heel concrete vragen gesteld. Ik weet heel goed dat dat twee parameters zijn, en dat de onderbenutting nog een andere parameter is. Dat die cijfers nog genuanceerd moeten worden, begrijp ik heel goed, mijnheer Diependaele.

Ik wil daaraan toevoegen dat wij dit debat niet begonnen zijn. Ik heb de minister-president horen declareren dat hij een cijfer heeft dat veel erger is dan hij vreesde. Schuif dit nu niet in onze schoenen. Er wordt al meer dan tien dagen gezegd dat er een probleem is. Het is dus niet de oppositie die een sfeer creëert dat er een groot tekort is. De minister-president heeft zelf gezegd dat het erger is dan gevreesd. Hij heeft dus een cijfer, maar hij zegt het nog niet. Dan lijkt het mij niet meer dan normaal dat wij vragen om dat cijfer te mogen kennen. Ik heb het dan nog beperkt tot twee parameters.

Het debat is buiten deze commissie begonnen, dan is het niet meer dan normaal dat het parlement mag weten op welke cijfers men zich baseert om gefundeerde of ongefundeerde – dat laat ik in het midden – uitspraken te doen in de media en twee dagen de media te beheersen. Als we daar dan niet meer naar mogen vragen, hebben we een probleem van controlerecht.

Natuurlijk zijn begrotingscijfers ramingen. Niemand vraagt hier het exacte cijfer tot na de komma. Dat mogen ramingen zijn. We hebben ooit zelfs gezegd dat je er 100 miljoen euro naast mag zitten. Dat mag hier ook, maar geef dan wel de indicatieve cijfers zoals ze gekend zijn. Ik wil u erop wijzen dat de indicatieve cijfers van het tekort, zoals ze zijn aangehaald in december, en niet alleen door ons, maar ook door anderen, achteraf gezien toch bijna juist waren. Er kan wat verschil op zitten, maar ze zaten er niet ver naast.

Het zijn ook niet alleen wij die om een vervroegde begrotingscontrole gevraagd hebben. Ook het Rekenhof heeft dat gevraagd, omdat er een aantal parameters zijn die wijzigen. Men riep op om die discussie proactief te voeren en niet te wachten tot alles neergedaald is.

Ik dank u voor de mathematische berekeningen, minister. Wat mij wel een beetje verontrust, is dat u zegt dat de analyse met betrekking tot de onderbenutting nog bezig is. Ik kan verstaan dat u nog de details wilt krijgen van welke aanrekeningen er gebeurd zijn, maar als ik zelf een simpele berekening maak, had u in 2014 voor de ministeries en de instellingen betaalkredieten van afgerond 28 miljard euro. Er zijn aanrekeningen gedaan voor 27,824 miljard euro. Dat is een onderbenutting van 171 miljoen euro. U schrijft in uw begroting 585 miljoen euro in. Dat is 400 miljoen euro verschil op basis van de aanrekeningen. Ik neem aan dat u de grote berekeningen, los van het detail van de aanrekeningen, zelf toch al gedaan hebt. Dan hebt u toch een zicht op wat er zou kunnen gebeuren? Ik ben daar een beetje verbaasd over, want als u die analyse nu nog niet hebt, wanneer dan wel? Zult u ze dan niet verwerken in de begrotingscontrole? Of wordt die niet meer vervroegd? Het is een van de twee. *(Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom)*

Maar het jaar is al twee maanden ver. We moeten bij wijze van spreken al bijna de rekeningen afsluiten. Er is een belangrijke parameter met een verschil van 400 miljoen euro, gewoon op basis van de macrocijfers. En u zegt dat u het nog niet weet. Ik heb gewoon de optelsom gemaakt.

Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Rzoska. U hebt de uitvoeringscijfers van het monitoringcomité gegeven. Daar kunnen wij in detail bekijken wat er al dan niet nog achter zit. Maar wij kunnen alleen de macrocijfers bekijken, want meer hebben we nog niet. Ik heb begrepen dat de voorzitter erop gaat aandringen dat

we ze deze week krijgen, zoals ook beloofd was. Dan kunnen we dat meer in detail bekijken. Nu kunnen we alleen maar de macrocijfers bekijken. En die oefening kunt u zelf ook doen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Bertels, niemand verwijt u dat u die vraag stelt. En natuurlijk is dat al in de media geweest. U doet nu alsof u zich benadeeld en aangevallen voelt, maar dat was helemaal niet het geval. Ik heb daarnet een voor mijn doen uitzonderlijke hoeveelheid empathie getoond, zowel voor u als voor de minister. *(Opmerkingen. Gelach)*

U hoeft zich niet benadeeld te voelen. Ik heb het daarnet gezegd: alle respect voor die vraag. Natuurlijk willen wij die cijfers weten. Ik heb alleen gevraagd om ze met de juiste nuances te omkaderen, en de minister heeft dat ook gedaan. Het is voor niemand goed dat er van alles rondgaat zonder duidelijkheid. Dat is gewoon geen goede zaak.

Ik heb begrepen dat de cijfers nog niet gekend zijn. Ik ben blij dat de juiste nuance daaromheen gehangen is. Voor de rest zullen we binnen de regering moeten kijken welke richting dit verder uitgaat en hoe we een antwoord bieden op dat cijfer, want dat is natuurlijk de discussie die dan volgt.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Doordat de Vlaamse Regering die vervroegde begrotingscontrole uitvoert, speelt ze wel kort op de bal. Dat is ook nodig in het huidige klimaat.

De heer Van den Heuvel heeft daarnet de juiste metafoor gebruikt. Als er een afremmende economie is, is iedereen plots bezorgd en wordt er al gauw nog meer voorzichtigheid aan de dag gelegd. Dat is ook terecht, en dus ben ik zeer verheugd dat de oppositie nu met ons bezorgd is.

Ik ben heel blij dat we bij de begrotingsopmaak zeer behoedzaam zijn geweest en het sanerings- en besparingspad zijn opgegaan. Hadden we al in het begin de sluisen opengezet en al het geld in investeringen gejaagd en schulden opgebouwd, dan zaten we nu helemaal in de rats.

Het zal erop aankomen om zo snel mogelijk het kantelmoment te vinden en door die besparingen net extra ruimte vrij te maken, zodat we, wanneer de economie aantrekt, daar ook volop op kunnen inzetten. Ik ben dus tevreden dat er voorzichtigheid aan de dag wordt gelegd, en ik hoop dat we zo snel mogelijk met de begrotingscontrole aan de slag zullen kunnen in dit parlement.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, allereerst bedankt voor de toegift die u gedaan hebt. Ik schat dat heel erg naar waarde.

Tegelijkertijd worden hier heel omfloerst en met zeer veel verzachtende omstandigheden, en zelfs met empathie van collega Diependaele, een aantal dingen naar voren gebracht. Het belangrijkste is – en dat was voor mij ook de aanleiding om die vraag te stellen – dat als we een definitief zicht willen krijgen op de afsluiting van de rekeningen 2014, waar we in dit parlement al vaak over gedebatteerd hebben, het niet meer dan logisch is dat een parlement om dat uitvoeringsrapport vraagt. Wij willen daar een volledig zicht op krijgen, zodat we kunnen inschatten hoe het in 2014 afgesloten is.

Tegelijk is het goed dat we in de huidige omstandigheden een vervroegde begrotingscontrole doen, om te zien wat de toestand nu is en waar er eventueel moet worden bijgestuurd. Dat daarna dan een debat volgt over politieke keuzes, daar geef ik u gelijk in. Daar is in de pers wel degelijk een robbertje over uitgevochten: gaan we nu extra moeten besparen of gaan we richting een tekort? Dat is het politieke debat dat we dan moeten voeren.

De enige achtergrond van mijn vraag was dat ik een duidelijk zicht wil krijgen op het uitvoeringsrapport van de begroting 2014, net om te vermijden dat er allerhande cijfers worden genoemd, maar dat we in de feiten kunnen zien hoe die begroting is afgerond.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Peter Van Rompuy (CD&V): Ik wil gewoon wijzen op één zinnetje uit het persbericht van het Planbureau, waarin wordt gesteld dat men niet kan uitsluiten dat de waardedaling van de euro en de petroleumprijs tot een significant herstel van de economie kan leiden, toch significanter dan eerder verwacht. Ik zie in hun tabellen ook dat ze een heel beperkte 'rebondissement du cadavre' verwachten in 2015.

Ik heb in mijn lange leven en mijn minder lange loopbaan nog nooit zo'n spectaculaire verandering van zulke belangrijke economische parameters gezien als nu. Vanaf maart wordt de bazooka in gang gezet, dat is 60 miljard euro per maand. Ik kan mij niet inbeelden dat dat geen significant effect naar boven zal hebben op de inflatie. Als het over de groei gaat, is er de daling van de euro, waarvan we de effecten nu al volop zien. De olieprijs is misschien een beetje omhoog gegaan, maar relatief beperkt als je ziet waar hij een à twee maanden geleden stond. En de dreiging van de grexit is, as we speak, kleiner dan ooit.

Als zulke belangrijke parameters zo evolueren, lijkt het mij toch zeer realistisch dat wij in de tweede helft van het jaar de parameters inflatie en groei anders zullen zien evolueren dan de cijfers die we nu van het Planbureau zien. Ik ben positiever dan het Planbureau, als we naar het verloop van het hele jaar kijken. De cijfers die het Planbureau geeft, zijn uiteindelijk ook die over het hele jaar, en het geeft die als we amper een maand ver zijn in het jaar. En het zet ze ook in zijn eigen persbericht en verslag. Ik vind dat geen detail. Het staat hier heel duidelijk: "We kunnen niet uitsluiten dat er een veel forser herstel komt dan in deze cijfers is voorzien." Dat is iets wat we in het achterhoofd moeten houden.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Bertels, men is volop bezig met die cijfers van de onderbenutting. Het gaat over het overloopeffect. Ik heb eerder al gezegd dat bij de onderbenutting, die slechter uitviel in 2014, een aantal departementen zitten, zoals het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) en Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), waarbij we gewoon moeten kijken wat investeringen zijn en wat echt onderbenutting van de werking is. Als u zegt dat u dat gewoon kunt berekenen, kunt u meer dan heel mijn administratie samen, waar toch wel heel beslagen mensen zitten. Men kan niet alles tegelijkertijd doen. Je hebt daar ook maar de mankracht die je hebt.

Die analyse moet worden gemaakt. Ik zeg dus in alle eerlijkheid dat we daar vandaag mee bezig zijn. En ja, we gaan dat ook meenemen bij de begrotingscontrole. Maar ik ga niet automatisch zeggen dat ik wat er bij de onderbenutting in 2014 minder was, doortrek naar 2015. Dat zou gewoon niet correct zijn, want het zit net in departementen die investeringsdepartementen zijn. Waren het allemaal niet-investeringsdepartementen geweest, dan had ik

gemakkelijker kunnen antwoorden dan nu. Dat stond ook al als argument in het rapport dat ik heb overgemaakt aan het parlement. Enige intellectuele eerlijkheid gebiedt dus om te zeggen dat we ermee bezig zijn, maar dat we het nog niet hebben.

Tot slot, mijnheer Van Rompuy, is het voor de eerste keer sinds lang dat het Planbureau strenger is en slechtere cijfers geeft dan Europa. Het Planbureau is vaker nog iets optimistischer in zijn groei- en inflatiecijfers dan Europa. Ik weet niet hoe ik dat moet interpreteren, ik stel het nu alleen maar vast. Ik ben het met u eens dat het de stelling is van een aantal hoofdeconomen van banken die zeggen dat het wel eens zou kunnen dat 2015 een positieve verrassing wordt. Laat het ons allemaal hopen want het zou ons allemaal helpen.

Voorzitter, ik herhaal nog eens mijn oproep om samen met het parlement te bekijken wanneer we op geregelde tijdstippen cijfers geven, zodat we een vollediger beeld kunnen hebben. De transparantie van de cijfers vind ik ook belangrijk om te kunnen werken. Maar de juiste cijfers zijn niet altijd voorhanden. Ik vind het dan ook oncomfortabel als er conclusies zouden worden getrokken die op basis van deze cijfers rationeel niet kunnen worden getrokken. Op deze cijfers zal nog heel wat variatie zitten. En dat mag u heel letterlijk nemen.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, ik geef twee intellectuele argumenten. Ik heb de cijfers bewust geciteerd. Ik heb u drie weken geleden heel goed gehoord over die investeringskredieten. Ik had daar nog een vraag bij. Ik heb gesproken over de reguliere kredieten zonder de investeringskredieten. Daar heb ik die berekening op gemaakt. Misschien zal er hier en daar een investeringskrediet bij de reguliere kredieten zitten, maar de grote heb ik eruit gehaald. Ik zal waarschijnlijk niet helemaal juist zijn want ik heb niet zoveel mankracht als u in uw administratie. Maar je kunt die oefening op macroniveau wel maken omdat er een monitoringrapport is. Ik heb dus geluisterd naar wat u hebt gezegd en ik heb mijn berekening aangepast aan mijn eigen berekening.

Minister en mijnheer Van Rompuy, het klopt dat het Planbureau die cijfers heeft gegeven, maar ik herinner mij onze discussie bij, vooral, de begrotingscontrole 2014. Toen waren de cijfers van het Planbureau niet meer juist. Nu zegt u dat de cijfers van het Planbureau misschien te negatief zijn. *(Opmerkingen van de heer Peter Van Rompuy)*

Inderdaad, u hebt dat niet gezegd. De regering heeft dat gezegd. De regering moet toch wel enige consistentie hebben in haar eigen zaken.

Ik wil de discussie over de cijfers best voeren, maar dan in hun geheel. Voorzitter, ik wil de cijfers van het monitoringcomité nu eindelijk krijgen. Anders gaan we hier weken na elkaar dezelfde vragen moeten blijven stellen, tot we ze eindelijk krijgen.

Minister Annemie Turtelboom: De definitieve cijfers zijn er eind maart.

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, u moet opletten met de beloftes die u maakt en met de toezeggingen die u doet in dit parlement en in de commissies.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de agendering op het Overlegcomité van dossiers met implicaties voor de financiën van lokale overheden

– 1162 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, deze vraag heeft dezelfde teneur. Minister, u hebt met betrekking tot vroegere vragen een timing gegeven. Ik heb toen aangekondigd dat ik ermee zou terugkomen op het einde van de maand. Ik doe mijn belofte gestand en ik kom er dus mee terug. In de commissie Financiën en Algemeen Beleid van 27 januari 2015 beaamde u dat de problemen omtrent de inkohiering, de onduidelijkheid rond de vennootschapsbelasting en de aanvullende personenbelasting snel op het Overlegcomité behandeld moesten worden om de lokale overheden duidelijkheid te geven omtrent hun toegewezen ontvangsten in het begrotingsjaar 2015: "Het kabinet van collega Van Overtveldt", de federale minister van Financiën, "heeft geantwoord dat ze op de hoogte zijn van de problematiek. Zij bekijken op dit moment samen met de FOD Financiën welke mogelijke oplossingspistes er zijn. Ze benadrukken dat het om complexe materie gaat, maar dat weten we uiteraard. Er is afgesproken dat zij eerst de pistes bekijken en afwegen met hun administratie. Daarna zullen ze mijn kabinet en dat van mijn collega-minister van Binnenlands Bestuur uitnodigen voor een overleg. Dat is gepland in de loop van februari."

Daarnaast bevestigde u bij de bespreking van het SERV-evaluatierapport voor de begroting 2015 dat er op dat moment binnen het beleidsdomein Binnenlands Bestuur gewerkt werd aan een nota over de opcentiemen, die eveneens op het Overlegcomité zou moeten landen: "Voor de opcentiemen van de personenbelasting ben ik op dit moment met minister Homans een nota aan het afwerken. Bij ons is die vertrokken, zij maakt er nu snel verder werk van. We werken zeer goed samen. Dat willen we op de agenda zetten van de Vlaamse Regering en nadien van het Overlegcomité."

Daar er bij mijn weten op de agenda van het Overlegcomité – en ik had geen weet van uw informele vergadering – eind februari 2015 geen punt te vinden is dat op bovenstaande materie betrekking heeft, stel ik u, zoals toen beloofd, graag de volgende vragen. Wat is de stand van zaken betreffende de gewijzigde inkohiering van de FOD Financiën? Wanneer zal de FOD Financiën duidelijkheid verschaffen aan de lokale overheden? Wanneer heeft het overleg met het kabinet van minister Van Overtveldt, zoals beloofd, plaatsgehad en welke uitkomst had dit overleg? Indien er nog geen overleg is geweest, voor wanneer is dit gepland en wat is de oorzaak van het uitstel? Is de nota over de opcentiemen in de personenbelasting binnen de Vlaamse Regering al voltooid? Zo ja, waar bevindt deze nota zich momenteel? Welke initiatieven zult u nemen om met betrekking tot deze materies duidelijkheid te verschaffen en zodoende ook de lokale overheden duidelijkheid te verschaffen?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, wij hebben u inderdaad op die vorige vergadering horen zeggen dat minister Van Overtveldt het een en ander zou verduidelijken. Is dat al gebeurd? En zo ja, wat is er uit de bus gekomen? We vernamen ook dat de HRF nog nood had aan een aantal statistische gegevens om de juiste rekeningen te kunnen maken, met name over

het deel waarvoor de lokale overheden niet verantwoordelijk zijn omdat het een impact is ten gevolge van federale maatregelen, enzoverder. Hebben zij al formeel aan u of aan de minister van Binnenlands Bestuur om bijkomende informatie gevraagd?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: We hebben het in deze commissie inderdaad al een paar keer over deze problematiek gehad.

Ik heb een overleg gehad met mijn federale collega op vrijdag 13 februari 2015. We hebben het onder meer gehad over de federale inkohierungen op de lokale financiën, maar ook over andere aspecten die ten gevolge van de staatshervorming een bijstelling van de samenwerking tussen de twee ministers van Financiën noodzakelijk maken.

Ik heb al verschillende keren gezegd dat minister Van Overtveldt op de hoogte is van de problematiek. Hij bekijkt binnen zijn administratie mogelijke oplossingen. Hij laat mij evenwel weten dat dit technisch niet altijd zo eenvoudig is. Zijn kabinet heeft gisteren nogmaals per brief bevestigd dat de FOD Financiën de materie verder onderzoekt. Zoals vorige keer al gemeld, kan ik u zeggen dat wij een zeer constructief gesprek hebben gehad. Nu ligt het binnen de mogelijkheden van de FOD om te bekijken welke pistes en welke oplossingen zij kunnen uitwerken en welke mogelijk zijn.

Wij hebben nog een beetje tijd, aangezien pas in juni minister Homans een omzendbrief zal rondsturen op basis waarvan de gemeenten hun begrotingsopmaak 2016 zullen maken. We zijn nu februari. Ik moet in elk geval zeggen dat ik merk dat collega Van Overtveldt deze problematiek zeer ter harte neemt.

Maar we zijn hier altijd een raar debat aan het voeren. Zelfs als ik het zou willen, ik kan de oplossing niet geven, want we zijn er met dit parlement niet voor bevoegd. Wij kaarten het aan en wij hebben een zeer goed gesprek gehad. Collega Van Overtveldt staat daar heel erg voor open. Maar ik wacht op zijn pistes en oplossingen en op de technische mogelijkheden die hij heeft om de uitwerking te doen.

In de regering waar we ooit samen deel van uitmaakten, is men er ook een tijdje mee bezig geweest. Men heeft er toen ook niet onmiddellijk een oplossing voor gevonden. In die zin zou ik willen vragen dat u een minister in deze problematiek toch ook een beetje tijd zou geven. Die problematiek is al veel langer gekend. Ik ben het in de grond met u eens dat we eigenlijk tot een ander systeem moeten komen. Alleen moet dat andere systeem op een ander beleidsniveau worden uitgewerkt. Maar weet dat mijn antwoord is: ja, wij hebben contact gehad, ja, hij neemt het ter harte, ik wacht op de voorstellen die in een ander parlement gebeuren, ik zal dit blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): U alludeerde de vorige keer op de nota die u naar minister Homans zou hebben gestuurd.

Minister Annemie Turtelboom: Zij is perfect op de hoogte van de situatie. Ik weet niet meer over welke nota u het nu hebt.

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik meen toen begrepen te hebben – en zo is het ook opgenomen in het verslag – dat u een nota had opgemaakt over de opcentiemen voor de gemeenten, en dat die nota met mogelijke voorstellen was

gestuurd naar minister Homans. Zo heb ik het toen begrepen en zo is het ook neergeschreven in het verslag. Maar ik begrijp nu dat die nota misschien geen nota is?

Minister Annemie Turtelboom: Het was geen nota voor minister Homans. U hebt toen gesproken over een nota voor het Overlegcomité. Daarvan zeg ik: als er op dit moment een minister is die zegt dat hij het ter harte neemt en dat hij het zal onderzoeken, geef dan eerst wat tijd vooraleer je naar het Overlegcomité komt.

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik kan het verkeerd begrepen hebben, maar zo staat het letterlijk in het verslag.

Minister Annemie Turtelboom: Geen probleem, ik zal het nakijken. Maar er is in elk geval een heel nauwe samenwerking tussen mijn kabinet en het kabinet van minister Homans.

De heer Jan Bertels (sp.a): Maar er is geen nota?

Minister Annemie Turtelboom: Ik zal het verslag nakijken.

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik vraag het omdat in een vorige discussie de minister-president een beetje verrast was omdat die nota toen ook ter sprake kwam. Hij vroeg over welke nota het ging.

Minister Annemie Turtelboom: Ik heb de nota voor het Overlegcomité in mijn hoofd. Ik zal het nakijken. Misschien vergis ik mij.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik had een vraag gesteld in het kader van het vorderingssaldo van de lokale besturen. Heeft de HRF al een vraag aan Binnenlands Bestuur gericht om bijkomende statistische gegevens te verkrijgen? Dat zou kunnen helpen om die pistes te bespoedigen.

Het is belangrijk voor de lokale overheden – en ik heb er nu zelf ook van mogen proeven – om toch een beetje stabiliteit te krijgen in hun inkomstenpatroon. Als dat iedere keer als een jojo op en neer gaat, is het zeer moeilijk om daarop de door Vlaanderen gevraagde meerjarencyclus te enten. Ik weet natuurlijk dat een zekere volatiliteit onvermijdelijk is. Maar toch denk ik dat we eens moeten bekijken hoe we een aantal pistes met betrekking tot de voorschotten in acht kunnen nemen. We moeten die zeker niet achteloos van tafel vegen. U kunt het misschien minister Van Overtveldt in zijn oor fluisteren.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Met het voorbehoud dat ik het in verband met die nota allemaal verkeerd begrepen zou hebben, zou ik daar toch graag een antwoord op krijgen.

Minister Annemie Turtelboom: Ik zal het nakijken, maar ik heb de nota voor het Overlegcomité in mijn hoofd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Paul Van Miert aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting – 1210 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Minister, in 2012 werd in dit Vlaams Parlement een hervorming doorgevoerd van de belasting op de inverkeerstelling (BIV), in de richting van een duurzamere verkeersfiscaliteit. Zo werd beslist dat de nieuwe BIV afhankelijk moest worden van milieuparameters. Als gevolg daarvan kregen voertuigen op lpg of aardgas een grote korting op die BIV, terwijl elektrische wagens of auto's op waterstof zelfs een volledige vrijstelling kregen.

Er werden ook flankerende maatregelen getroffen om de tweedehandsmarkt niet te erg te verstoren. Er werd gekozen voor de invoering van een leeftijdscorrectie en een graduele aanpassing van de BIV. Bij de totstandkoming van het decreet werd al vastgesteld dat de typisch Vlaamse dieselcultuur, de 'verdieselijking' van het wagenpark, enkel door deze maatregel niet zou worden teruggeschroefd. Het was een belangrijke eerste stap in een toch wel gevoelig maatschappelijk dossier.

De huidige Vlaamse Regering heeft in haar regeerakkoord, zoals de diverse ministers hebben in hun respectieve beleidsnota's, gewag gemaakt van een verdere vergroening en verduurzaming van de verkeersfiscaliteit. Er is daarbij sprake van een nieuwe hervorming: de hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting.

Minister, over de verduurzaamde verkeersfiscaliteit heb ik de volgende vragen. Hoever staat u met de voorbereidingen van deze nieuwe hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting? Welke parameters zullen er zijn? Kunt u iets zeggen over het traject en de timing? U hebt het in uw beleidsnota over een 'budgettair neutraal kader'. Kunt u daarbij enige toelichting geven? Op welke wijze zal deze oefening afgestemd worden op de andere aangekondigde oefeningen in verband met de verkeersfiscaliteit? Welk communicatietraject denkt u hier te kunnen volgen om de betrokken stakeholders tijdig en duidelijk te kunnen informeren?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dit is een heel goede vraag. Ik sluit er mij bij aan.

De voorzitter: Proficiat! Kort en krachtig!

Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Op 21 januari 2011 hebben de drie gewesten een politiek akkoord gesloten over de hervorming van de verkeersfiscaliteit. Het is uiteraard de bedoeling van de huidige Vlaamse Regering om verder stapsgewijs uitvoering te geven aan dit akkoord in zoverre de maatregelen stroken met het huidige regeerakkoord en naargelang van de gekozen prioriteiten. Deze hervorming moet bovendien op een intergewestelijk gecoördineerde manier gebeuren.

Op dit moment wordt voorrang gegeven aan de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens. Hier zit ook een milieuc component in. De inwerkingtreding is voorzien voor begin 2016. Als we door dat beslissingsproces zijn, kunnen we

meer focussen op de vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting voor personenwagens. Dat beslissingsproces vraagt echter wel wat energie omdat daar ook veel praktische implementatie bij komt kijken.

In het licht van de verdere invulling van het principe 'de gebruiker/de vervuiler betaalt' hebben de drie gewesten in 2014 een gezamenlijk proefproject opgezet in de GEN-zone (Gewestelijk Expresnet) rond kilometerbeprijzing voor personenwagens en lichte vrachtwagens. Het project paste in het politieke akkoord van 21 januari 2011 tussen de gewesten, dat een ruimere hervorming van de verkeersfiscaliteit beoogt. Uit de resultaten van het proefproject is gebleken dat de invoering van de kilometerheffing als een alternatief beprijzingsmechanisme voor lichte voertuigen complexer en ook veel ingrijpender is dan eerder ingeschat. Tevens bleken de uiteindelijke resultaten niet meteen in de lijn te liggen van het aanvankelijke verwachtingspatroon. Ook bleek dat de drie gewesten hierbij – in het belang van de weggebruiker – naar elkaar toe zullen moeten groeien op het vlak van inzicht en invulling.

Gezien de empirische resultaten van dit eerste proefproject werd bij de regeringsvorming afgesproken om de analyse voort te zetten en zo nodig bijkomende studies of pilootprojecten op te starten. Ik kan u dus op dit ogenblik niet veel meer in detail zeggen welke parameters mee in aanmerking zullen worden genomen bij de vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting noch of daarbij dezelfde uitgangspunten als bij de hervorming van de BIV zullen worden overgenomen, al lijken CO₂, euronorm en brandstoftype plausibele kanshebbers. Ook een concrete timing kan op dit moment nog niet naar voren worden geschoven. Zoals eerder gezegd, ligt de focus van de drie gewesten op korte termijn op de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens, met eveneens een groene component, begin 2016.

Ik kan op dit ogenblik ook moeilijk aangeven hoe dit op een budgetneutrale manier kan gebeuren. We zitten in budgettaire moeilijke tijden, dus die budgettaire component is ook van belang.

Uiteraard doen we dit in heel nauw overleg met de departementen Leefmilieu en Mobiliteit. Dit is immers ook het geval bij de concrete uitwerking van het rekeningrijden voor vrachtwagens. Daar waar inzake kilometerheffing het departement Mobiliteit een grotere rol heeft, zal dat bij de vergroening van de verkeersbelasting het departement Leefmilieu zijn.

De hervorming van de jaarlijkse verkeersbelasting zal sowieso moeten worden afgestemd op de andere aangekondigde maatregelen inzake verkeersfiscaliteit. Het gaat om een geïntegreerde, globale beleidsvisie inzake verkeersfiscaliteit. Zo zou het weinig zinvol zijn om eerst de verkeersbelasting te vergroenen, als die direct daarna zou worden vervangen door een intergewestelijk wegenvignet of desgevallend een kilometerheffing.

In dit stadium is er ook nog geen concreet communicatietraject uitgewerkt. Ik zal ernaar streven om alle betrokken partijen tijdig en voldoende te informeren. Ik heb al overlegd met spelers en partners die van belang zijn om dit aspect verder voor te bereiden. Er zijn ook al contacten geweest tussen de verschillende kabinetten. Hier is het ook belangrijk dat we weten welke richting we uitgaan wanneer we in communicatie treden. We zitten met een economische markt en een economische sector. Als je vandaag nog niet weet wanneer je wilt landen met bepaalde zaken, gaat de markt helemaal in een kramp. Dat is economisch niet altijd goed.

Ik excuseer me voor dit nog veeleer algemene antwoord. Maar weet wel dat ik het een heel belangrijk thema vind.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Minister, dank u voor uw antwoord. Het was niet mijn bedoeling om heel veel druk te zetten op dit dossier. Voorzitter, ook u dank ik voor het opnieuw agenderen van deze vraag nadat ik u had toegestaan om ze uit te stellen naar volgende week, wegens het grote aantal vragen op de huidige agenda.

Minister, wij hebben volgende donderdag in de commissie Mobiliteit een gedachtewisseling over die kilometerheffing voor vrachtwagens. Het was mijn bedoeling om, indien u toelichting had kunnen geven bij het een of ander, dit al te kunnen meenemen naar die hoorzitting.

Verder kunnen wij er alleen maar verheugd over zijn dat ook het proefproject voor personenwagens, zoals het nu is opgestart, wordt voortgezet. Wij begrijpen, minister, dat u in de eerste zes maanden van een legislatuur in budgettaire moeilijke tijden prioriteiten moet leggen. Wij zullen daarop misschien later dit jaar nog eens terugkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de modaliteiten van de eerste begrotingscontrole 2015 – 1246 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, deze vraag kon niet vroeger dan vandaag worden geagendeerd. Er zijn al standpunten over ingenomen. Maar ik wil graag ook het standpunt van de minister van Begroting kennen over het interview met minister Schauvliege in De Zondag van 15 februari 2015. Minister Schauvliege sloot zich min of meer aan bij de begrotingsanalyse. Dat zijn mijn woorden, laat daar geen misverstand over ontstaan. Toch citeer ik haar, en ik weet dat het woordje 'misschien' hier belangrijk is: "Misschien moeten we tijdelijk afstappen van een begroting in evenwicht als fetisj. Op een bepaald moment moet je die overweging durven maken."

Niet enkel herhaalt minister Schauvliege eerdere communicaties van de oppositie, die min of meer letterlijk stelden dat het streven naar een nominaal begrotingsevenwicht in de huidige economische context gelijk staat aan een fetisj. Daarnaast stelt minister Schauvliege ook voor om afstand te nemen van dit nominale evenwicht om ongezonde en ondoordachte besparingen op bijvoorbeeld Welzijn, Onderwijs en Milieu te vermijden.

Voorzitter, vandaar mijn pleidooi om dit niet te behandelen met de anderen. Uit mijn rechtenstudies heb ik begrepen dat de Vlaamse Regering 'één en ondeelbaar' is. Maar door deze recente communicatie was er volgens mij een contrast met de begrotingsbesprekingen in november en december 2014, en daarom kende ik graag het standpunt van de minister van Begroting met betrekking tot haar bevoegdheden.

Minister, verkondigde minister Schauvliege het standpunt van de Vlaamse Regering? Is er binnen de Vlaamse Regering een afspraak om af te stappen van een begroting als 'fetisj'? Zal de Vlaamse Regering, zoals gevraagd door de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) in zijn adviezen met betrekking tot de begroting 2015, werk maken van een structureel begrotingspad?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik zou een extreme interpretatie kunnen maken van het 'één en ondeelbaar' zijn van een regering en zeggen dat een minister alleen nog interviews mag geven als zij voorleest uit de tekst van het regeerakkoord, en dat zij daarnaast geen persoonlijke mening mag hebben. Het 'één en ondeelbaar' zijn van een regering betekent dat je genomen beslissingen samen verdedigt.

U vraagt nu een virtueel debat over uitspraken van minister Schauvliege. Voor mij wordt het debat gevoerd aan de regeringstafel. Dat debat voer je intern, onder elkaar, op basis van het regeerakkoord. Gisteren waren er ook de uitspraken van de minister-president in Terzake. Daar zult u ongetwijfeld ook naar gekeken hebben. Dat zit bij uw favorieten of zo. Hij heeft daar gezegd dat hij daarvoor gebeld heeft en dat het niet afgetoetst was. Het is een persoonlijke mening. Iemand kan tot nader order een persoonlijk standpunt innemen.

Wij komen uit een periode met een regering waarin wij de opendebatcultuur toepasten. Ik vermoed dat toen andere collega's de vraag hebben gesteld over het 'één en ondeelbaar' zijn. Het Vlaams regeerakkoord is duidelijk. Alle andere debatten zal ik gewoon voeren in de schoot van de regering. Zo hoort het ook. De enige standpunten die voor mij tellen zijn deze die ik aan de regeringstafel hoor.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Als dat betekent dat de opendebatcultuur terugkomt en dat wij geanimeerde debatten krijgen in de media, dan zullen wij u ook geanimeerde vragen blijven stellen.

Minister Annemie Turtelboom: U mag mij die vragen blijven stellen. Wat had u nu gehoopt? Van welk antwoord had u nu gedroomd?

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik droom niet van de politiek. Zo ver ben ik nog niet.

Minister Annemie Turtelboom: De val was iets te doorzichtig. Ik ging toch niet ook een ander persoonlijk standpunt uitspreken?

De voorzitter: Ik noteer dat wij de volgende keer geanimeerde vragen krijgen. Wat niets zegt over uw vragen van deze week, natuurlijk. Wij kijken ernaar uit.

De vraag om uitleg is afgehandeld.